

VÆKST OG VÆKSTVILKÅR I SJÆLLANDSKE KOMMUNER

Odsherred Kommune 2018

FORORD

Denne rapport præsenterer aktuelle, erhvervsrelevante nøgletal for Odsherred Kommune. Indikatorerne dækker erhvervsmæssige præstationer, der bl.a. vedrører værdiskabelse, produktivitet, antal nye virksomheder, beskæftigelse og eksport i kommunens virksomheder. Rapporten indeholder endvidere relevante nøgletal for de lokale vækstvilkår med fokus på arbejdsmarked, pendling, uddannelse, erhvervsindkomster samt virksomhedernes brug af erhvervs- og innovationsfremme, mv. Rapporten giver et solidt videngrundlag for at styrke og målrette den erhvervspolitiske indsats til gavn for lokal vækst- og erhvervsudvikling.

God læselyst.

INDHOLD

SAMMENFATNING	4
DEL I VÆKST OG ERHVERVSPRÆSTATIONER	6
1 VÆRDISKABELSE OG PRODUKTIVITET.....	7
2 ARBEJDSSTEDER OG BESKÆFTIGELSE.....	11
3 IVÆRKSÆTTERI OG VÆKSTVIRKSOMHEDER.....	18
4 EKSPORT	23
DEL II VÆKSTVILKÅR OG RAMMEBETINGELSER	27
5 ARBEJDSMARKED, BOSÆTNING OG PENDLING	28
6 UDDANNELSE	35
7 SOCIOØKONOMISKE FORHOLD OG ERHVERVSINDKOMSTER.....	38
8 BRUG AF ERHVERVSFREMME	41
9 HVEM TRÆKKER VÆKSTEN?.....	44

SAMMENFATNING

Odsherred Kommune har de senere år oplevet en nedgang i værdien, som skabes i kommunens private virksomheder. Siden 2010 er den samlede værdiskabelse faldet med 6 pct. Tilbagegangen skyldes bl.a., at antallet af fuldtidsbeskæftigede personer i kommunens virksomheder er faldet.

I perioden 2010-17 faldt antallet af fuldtidsjobs i private virksomheder med 5,5 pct. Det er primært industrien samt de lokalt orienterede erhverv såsom detailhandlen, der har bidraget til den negative udvikling i beskæftigelsen i Odsherred. Derimod oplevede de private serviceerhverv og bygge & anlægsbranchen en mindre fremgang i antallet af fuldtidsjobs i samme periode. Modsat resten af landet tegner mikrovirksomheder med 0,5-1 fuldtidsansatte sig for en stigende andel af fuldtidsbeskæftigelsen.

Erhvervsstrukturen i Odsherred Kommune er kendetegnet ved mange små virksomheder. 93 pct. af virksomhederne har under ti fuldtidsansatte, men tegner sig for kun 51 pct. af alle fuldtidsjobs i kommunen. En mindre gruppe af større virksomheder står for 12 pct. af fuldtidsbeskæftigelsen i kommunen.

I Odsherred Kommune skabes der færre nye virksomheder end gennemsnittet for Region Sjælland og hele landet. Til gengæld er overlevelsesraten lidt højere blandt iværksættervirksomhederne i Odsherred. Virksomhederne, der overlever, skaber imidlertid færre nye jobs end den gennemsnitlige iværksætter i regionen og på landsplan. Der blev i alt etableret 808 nye virksomheder i perioden 2010-15. Heraf eksisterede 55 pct. fortsat i 2017, hvor de tilsammen havde skabt, hvad der svarer til 420 fuldtidsjobs eller 7 pct. af den samlede fuldtidsbeskæftigelse i Odsherred.

Antallet af eksporterende virksomheder er steget med 23 pct. fra 2010-17, men andelen af virksomheder med eksport i Odsherred er fortsat 4-

7 procentpoint lavere end regions- og landsgennemsnittet. Til trods for et stigende antal virksomheder med eksport i Odsherred, er værdien af eksporten faldet med næsten 11 pct. i perioden 2010-16. I samme periode steg eksportværdien med 23 pct. i Region Sjælland.

Odsherred Kommune har de senere år oplevet en pæn befolkningstilvækst. I 2017 var den samlede tilvækst 60 personer. Befolkningstilvæksten skyldes en positiv nettoindvandring og nettotilflytning til kommunen. Der har de senere år været en mindre fremgang i andelen af udenlandsk arbejdskraft ansat i kommunens virksomheder. I 2017 var 1,8 pct. af de beskæftigede udlændinge. Dog er andelen af udenlandsk arbejdskraft 2-3 procentpoint under gennemsnittet for hele landet.

67 pct. af de beskæftigede i Odsherred Kommune har en kompetencegivende uddannelse. Det er lidt færre end for hele regionen og på landsplan. Andelen med en erhvervsuddannelse i Odsherred Kommune ligger et godt stykke over niveauet for resten af landet og regionen generelt. Det lavere uddannelsesniveau i Odsherred Kommune afspejler sig også i en markant lavere gennemsnitlig erhvervsindkomst. De senere år er erhvervsindkomsten steget med 3,3 pct. Væksten har primært været trukket af en stigning i den gennemsnitlige erhvervsindkomst blandt de beskæftigede.

I Odsherred Kommune er 45 pct. af befolkningen i arbejdsstyrken, hvilket er under gennemsnittet for regionen, som er 49 pct. Relativt flere i Odsherred Kommune er selvstændige, mens andelen af arbejdsløse er en del over regions- og landsgennemsnittet.

En relativt lille andel af virksomhederne i Odsherred Kommune har gjort brug af offentlige innovations- og erhvervsfremmetilbud. 2,6 pct. af virksomhederne har i perioden 2015-17 benyttet offentlige erhvervs- og innovationsfremmetilbud. Virksomhederne har primært gjort brug af regionale strukturfondsprojekter.

VÆKST OG ERHVERVS- PRÆSTATIONER

1

VÆRDISKABELSE OG PRODUKTIVITET

2

BESKÆFTIGELSE, VIRKSOMHEDER OG
ARBEJDSPLADSER

3

IVÆRKSÆTTERI OG
VÆKSTVIRKSOMHEDER

4

EKSPORT

1 VÆRDISKABELSE OG PRODUKTIVITET

I Odsherred Kommune var den samlede værdiskabelse i de private brancher 4,5 mia. kr. i 2016.

Værdiskabelsen i private brancher er siden 2010 faldet med 6 pct. i Odsherred Kommune. Tilbagegangen skyldes bl.a., at beskæftigelsen er gået tilbage i perioden. På landsplan steg værdiskabelsen med 10 pct.

Målt på andelen af hhv. lav- og højproduktive virksomheder ligger Odsherred Kommune tæt på landsgennemsnittet. I 2017 var 24 pct. af virksomhederne højproduktive.

Værdiskabelsen i Odsherred Kommune faldt

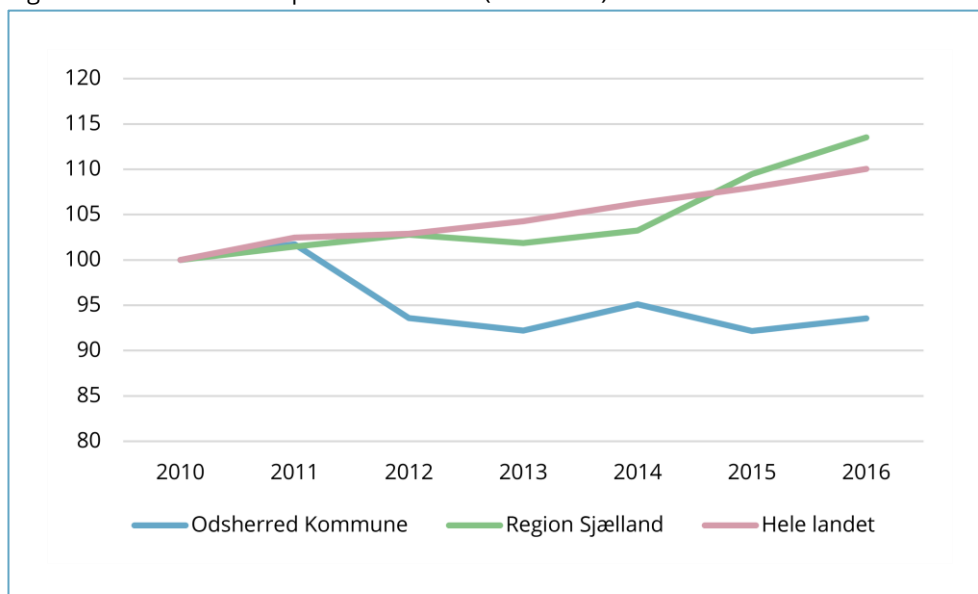
med 6% i perioden 2010-16.

24% af virksomhederne i Odsherred Kommune er højproduktive.

Værdiskabelse og produktivitet i den private sektor har stor betydning for Danmarks samlede velstandsudvikling. Værdiskabelsen er et udtryk for den samlede værdi, som bliver skabt af de personer, der arbejder i de lokale virksomheder.

Odsherred Kommune har oplevet en markant tilbagegang i den private sektors værdiskabelse. Det fremgår af figur 1.1, der viser udvikling i værdiskabelsen i private brancher siden 2010 og frem til i dag for hhv. Odsherred Kommune, Region Sjælland og hele landet (2010=100).

Figur 1.1 Værdiskabelse i private brancher (2010=100)

Kilde: Sam-K/Line.

I Odsherred Kommune faldt den samlede værdiskabelse i private brancher fra 2011-12, hvorefter udviklingen stagnerede. I 2016 er den samlede værdiskabelse i kommunen faldet med 6 pct. i forhold til 2010. Til sammenligning har fremgangen på landsplan været knap 10 pct.

Den samlede beskæftigelse er ligeledes faldet i perioden, hvorfor en mindre arbejdsstyrke til dels kan forklare tilbagegangen i værdiskabelsen. Udviklingen skal ligeledes ses i lyset af, at Odsherred Kommune er en af de mindre erhvervskommuner i Region Sjælland, hvorfor værdiskabelsen er relativt sårbar overfor ændringer i erhvervs sammensætningen.

Værdiskabelse kan også opgøres på virksomhedsniveau. I det følgende ses der på andelen af virksomheder med hhv. høj og lav produktivitet.

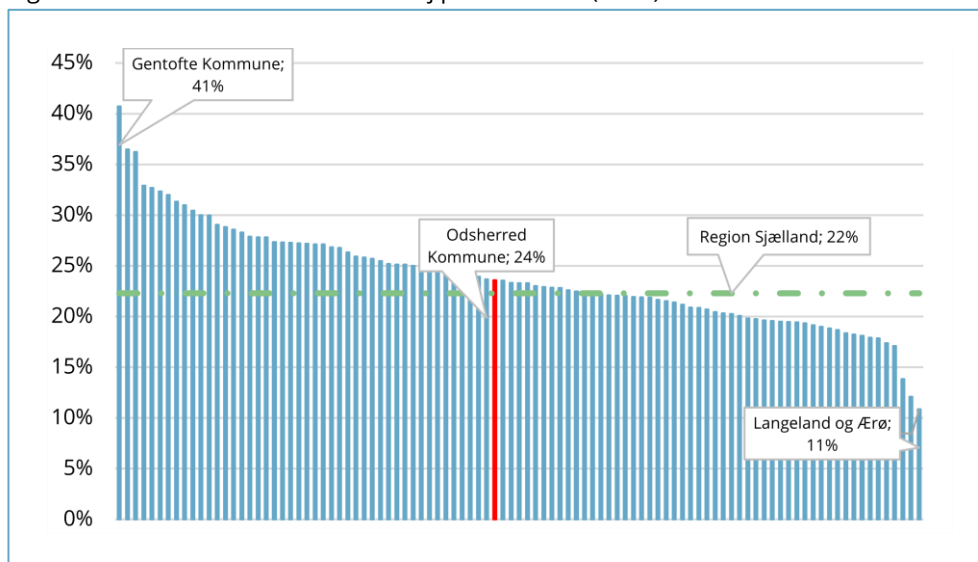
Virksomheder med høj produktivitet er opgjort som virksomheder, der er blandt de 25 pct. mest produktive i deres branche. Virksomheder med lav produktivitet er virksomheder, der er blandt de 25 pct. mindst produktive inden for deres branche. På landsplan vil

der pr. definition altid være 25 pct. højproduktive virksomheder og 25 pct. lavproduktive virksomheder.

Figur 1.2 viser andelen af kommunens virksomheder, som er blandt de 25 pct. mest produktive inden for deres branche i Danmark målt som værdiskabelse pr. fuldtidsårsværk.

Figur 1.2 Andel virksomheder med høj produktivitet (2017)

Kilde: Danmarks Statistik (særkørsel).

Note: Produktivitet måles som arbejdsproduktivitet (værdiskabelse pr. medarbejder). En virksomhed har høj produktivitet, hvis den er blandt de 25 pct. mest produktive i dens branche.

I Odsherred er 24 pct. af virksomhederne højproduktive. Det placerer Odsherred højere end gennemsnittet for Region Sjælland, der er 22 pct., og tæt på gennemsnittet for hele landet, hvor andelen pr. definition er 25 pct.

Private brancher omfatter alle sektorer eksklusiv offentlig administration, undervisning og sundhed. Udover private virksomheder omfatter det også offentlige virksomheder og non-profit-institutioner rettet mod husholdninger, som fx privatskoler, velgørende organisationer og fagforeninger.

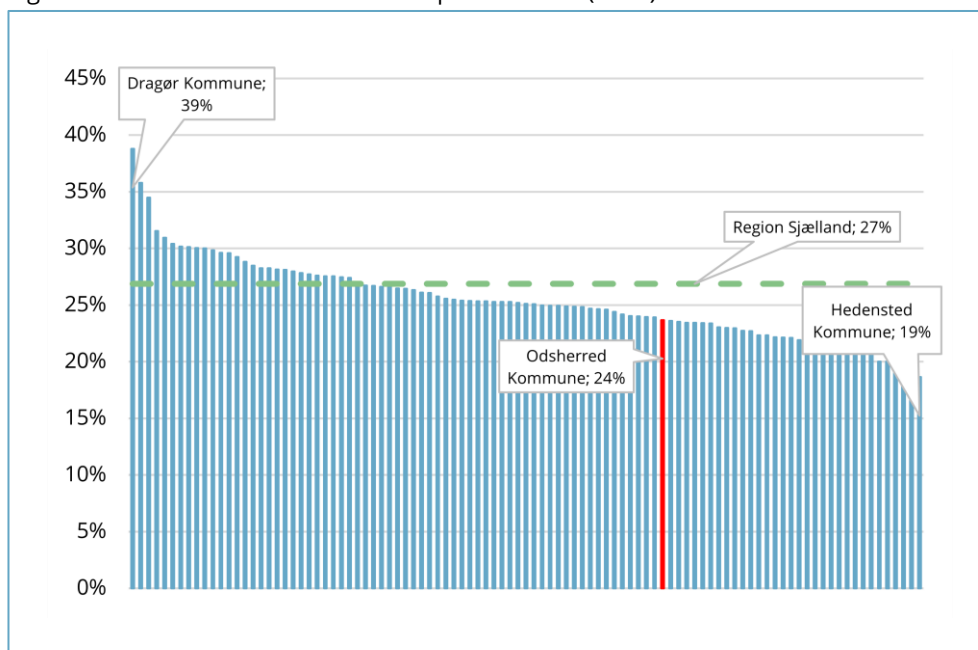
Private virksomheder omfatter alle virksomheder uafhængig af sektor, som efter arbejdsstedets branche og økonomiske virksomhedsform kan identificeres som en privat virksomhed. Private virksomheder omfatter også private nonprofit organisationer. Kun virksomheder med væsentlig økonomisk aktivitet er inkluderet. Det vil med andre ord sige, at private virksomheder er afgrænset til virksomheder, hvor der præsteres en arbejdsindsats svarende til mindst et halvt fuldtidsårsværk.

Værdiskabelsen måler den merværdi, som en virksomhed skaber, når den producerer. Den beregnes som forskellen i værdien af de varer og tjenesteydelser, som virksomheden bruger, og de varer og tjenesteydelser, som den producerer. For en given kommune er virksomhedernes værdiskabelse lagt ud på arbejdsstederne hjemhørende i kommunen. Hvor udviklingen i værdiskabelsen er vist, er værdiskabelsen renset for prisstigninger.

Figur 1.3 viser et tilsvarende billede, men med fokus på andelen af virksomheder med lav produktivitet. Kommunerne er rangeret efter andelen af virksomheder i kommunen, der har en produktivitet på niveau med de 25 pct. mindst produktive inden for deres branche.

I figur 1.3 er det positivt at placere sig langt nede på listen med en lille andel af virksomheder med lav produktivitet.

Figur 1.3 Andel virksomheder med lav produktivitet (2017)

Kilde: Danmarks Statistik (særkørsel).

Note: Produktivitet måles som arbejdsproduktivitet (værdiskabelse pr. medarbejder). En virksomhed har lav produktivitet, hvis den er blandt de 25 pct. mindst produktive i dens branche.

I Odsherred Kommune er 24 pct. af virksomhederne lavproduktive, hvilket er lavere sammenlignet med Region Sjælland, hvor andelen af lavproduktive virksomheder er 27 pct. Odsherred placerer sig dermed tæt på landsgennemsnittet på 25 pct.

Dragør Kommune er den kommune i Danmark, der har den højeste andel lavproduktive virksomheder, mens Hedensted er den kommune, der har den mindste andel af lavproduktive virksomheder.

2 ARBEJDSSTEDER OG BESKÆFTIGELSE

Antallet af beskæftigede årsværk faldt fra 2010-15, men er siden stagneret. Det er især inden for industrien, landbruget og detailhandlen, at beskæftigelsen er faldet. Omvendt er beskæftigelsen inden for bygge & anlægssektoren steget i perioden 2010-17.

Siden 2010 er antallet af arbejdssteder i Odsherred faldet med godt 4 pct.

Virksomhedsbestanden i Odsherred Kommune består i overvejende grad af mindre virksomheder. Således har 93 pct. af virksomhederne i Odsherred Kommune under ti fuldtidsansatte, og disse virksomheder tegner sig for 51 pct. af den samlede private beskæftigelse.

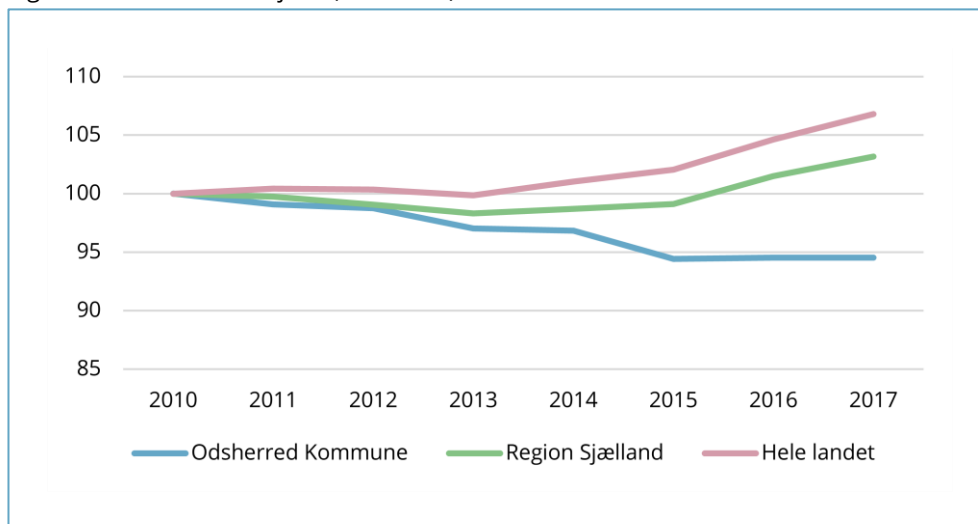
Beskæftigelsen er faldet med **5,5%**
i perioden 2010-17.

De private servicebrancher tegner sig for
38% af den private beskæftigelse i
Odsherred Kommune.

Dette kapitel har fokus på udviklingen i antal beskæftigede og arbejdssteder og ser nærmere på, hvilke sektorer og brancher der går frem og tilbage.

Figur 2.1 viser udviklingen i antal fuldtidsjobs i private virksomheder som indekstal, hvor andelen af fuldtidsjobs i 2010=100. Udviklingen i Odsherred Kommune sammenlignes med udviklingen i Region Sjælland og hele landet.

Figur 2.1 Private fuldtidsjobs (2010=100)

Kilde: Danmarks Statistik (særkørsel).

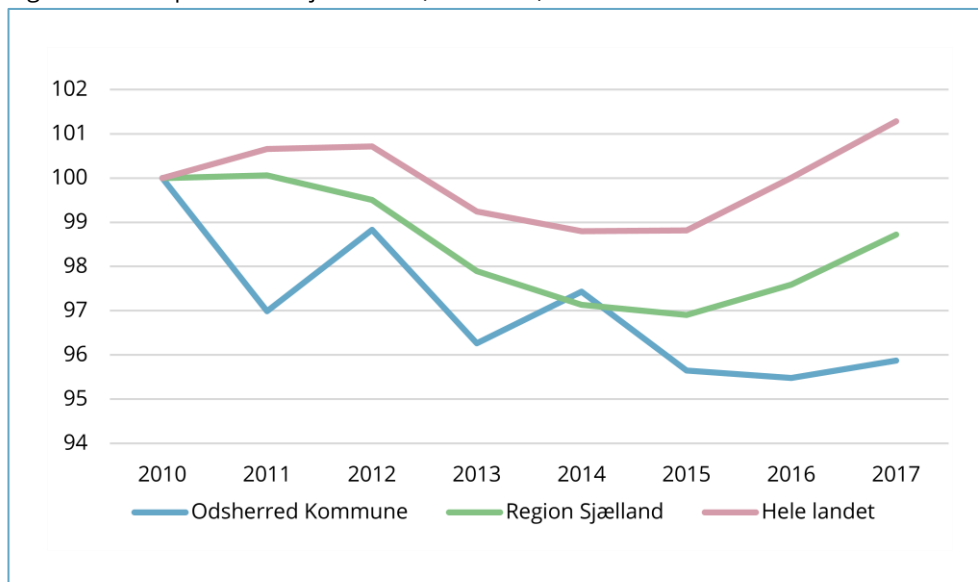
Fra 2010-15 faldt beskæftigelsen i private virksomheder i Odsherred Kommune med lidt over 360 fuldtidsansatte personer, svarende til 5,6 pct. Efter 2015 har antallet af fuldtidsbeskæftigede personer i private virksomheder ligget på et stabilt niveau omkring 6.100 personer i Odsherred Kommune.

Set over hele perioden fra 2010-17 er den samlede fuldtidsbeskæftigelse i private virksomheder i Odsherred Kommune faldet med 5,5 pct. I samme periode oplevede Region Sjælland og hele landet en fremgang i antallet af private fuldtidsjobs på hhv. 3 pct. og 7 pct.

I 2017 beskæftigede private virksomheder i Odsherred Kommune 6.112 fuldtidsbeskæftigede personer.

Figur 2.2 viser udviklingen i antal virksomheder i Odsherred Kommune sammenlignet med Region Sjælland og hele landet (2010=100).

Figur 2.2 Antal private arbejdssteder (2010=100)

Kilde: Danmarks Statistik (særkørsel).

I 2017 var der godt 1.700 private arbejdssteder i Odsherred Kommune. Flest arbejdssteder var lokaliseret inden for branchegrupperne bygge & anlæg (18 pct.), detailhandel (13 pct.) samt landbrug, skovbrug og fiskeri (12 pct.).

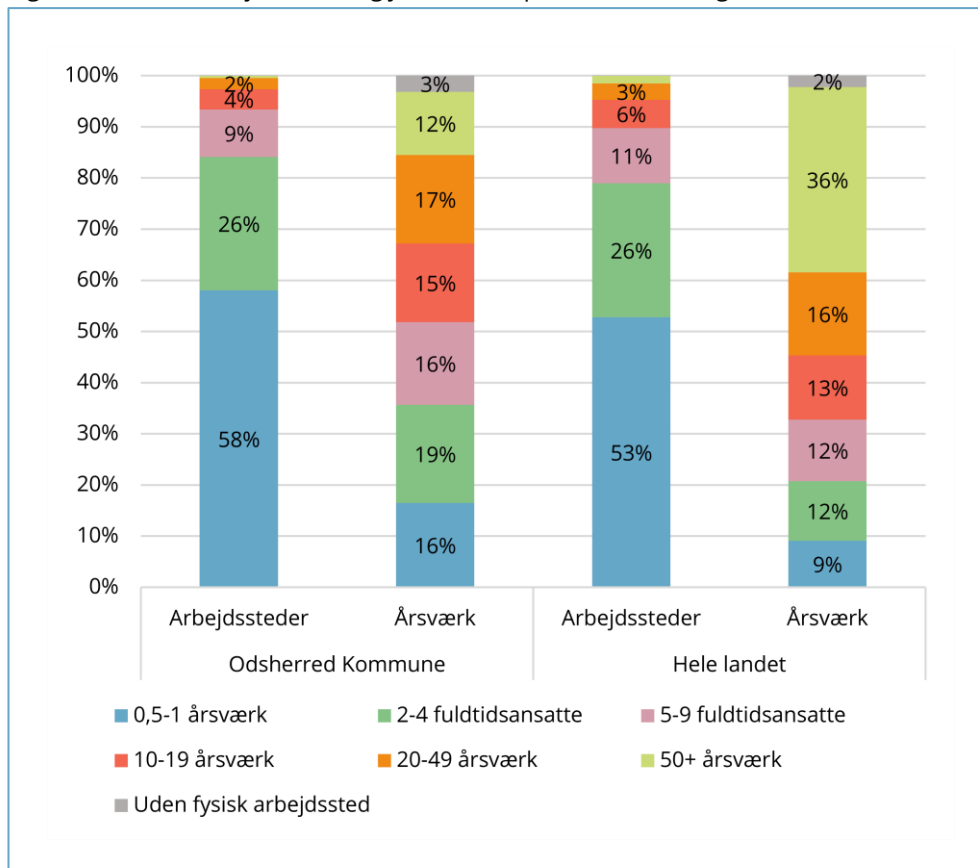
Fra 2010-16 faldt antallet af private arbejdssteder i Odsherred med 4,5 pct. Antallet af private arbejdssteder gik også tilbage i regionen og på landsplan, men tilbagegangen var væsentlig mindre sammenlignet med Odsherred. Både i Region Sjælland og på landsplan har antallet af arbejdssteder været stigende efter 2015, mens denne tendens i mindre grad ses i Odsherred Kommune.

Fuldtidsjobs i private virksomheder måler aktiviteten i virksomhederne i form af antallet af fuldtidsbeskæftigede personer. Antallet af fuldtidsjobs er beregnet ved at omregne virksomhedernes indberettede betalte timer til fuldtidsstillinger. Omregningen bidrager til at skabe sammenlignelighed på tværs af virksomheder uafhængig af antallet af personer på hhv. hel- og deltid.

Fuldtidsjobs omtales i rapporten også som fuldtidsbeskæftigede personer, fuldtidsårsværk og årsværk.

Figur 2.3 viser, hvordan den private beskæftigelse og private arbejdssteder i kommunen fordeler sig på størrelseskategorier i 2017 holdt op mod hele landet. Virksomhederne er inddelt i følgende størrelseskategorier: 0,5-1 årsværk, 2-9 årsværk, 10-19 årsværk, 20-49 årsværk samt 50 eller flere årsværk.

Figur 2.3 Private arbejdssteder og jobs fordelt på størrelseskategorier (2017)

Kilde: Danmarks Statistik (særkørsel).

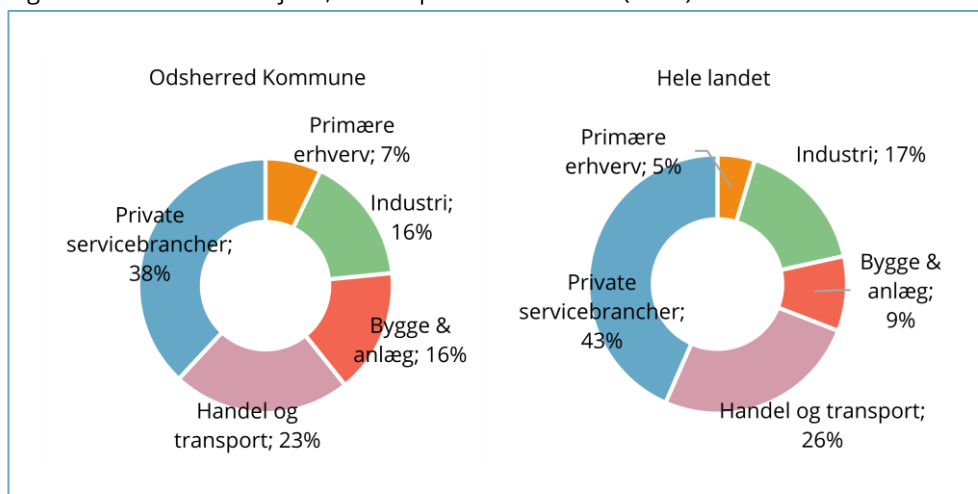
Note: Pga. diskretionshensyn i kategorierne 10-19 årsværk og 50+ årsværk for 2017, anvendes der 2016 tal for disse to kategorier.

58 pct. af virksomhedsbestanden i Odsherred beskæftiger højst ét årsværk, men tegner sig samlet set for kun 16 pct. af alle fuldtidsjobs i kommunen. 93 pct. af arbejdsstederne beskæftiger op til 9 årsværk, hvilket indikerer, at virksomhedsbestanden i Odsherred Kommune i overvejende grad består af mindre virksomheder.

På trods af at virksomhederne, som beskæftiger mere end 50 fuldtidsårsværk, udgør under 1 pct. i Odsherred, står de for 12 pct. af fuldtidsbeskæftigelsen i kommunen. På landsplan beskæftiger denne virksomhedsgruppe 36 pct. af alle private fuldtidsårsværk.

Figur 2.4 viser den private fuldtidsbeskæftigelse fordelt på hovedsektorer for Odsherred og hele landet.

Figur 2.4 Private fuldtidsjobs, fordelt på hovedsektorer (2017)

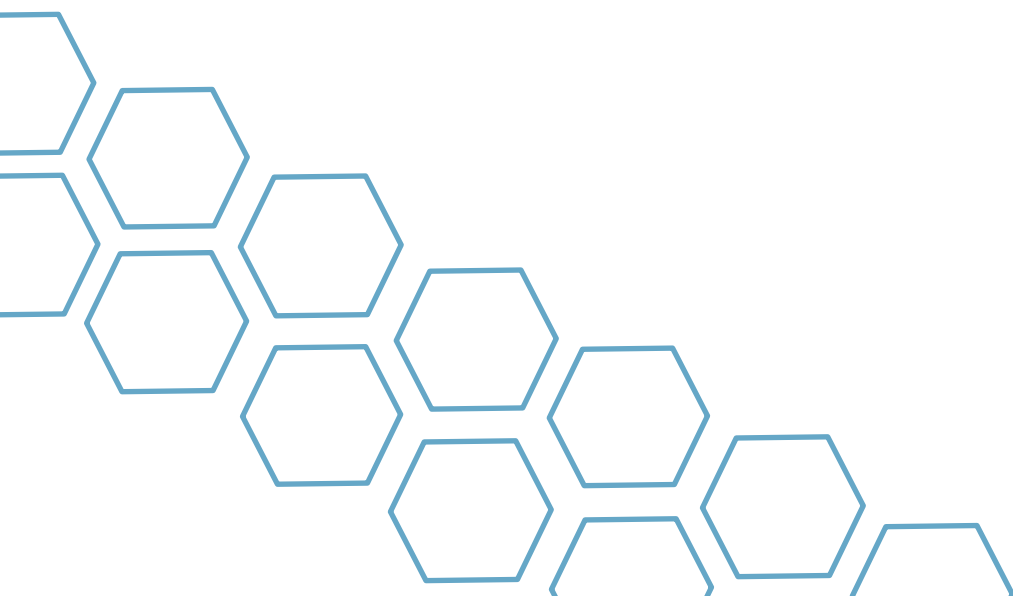
Kilde: Danmarks Statistik (særkørsel).

Note: Private servicebrancher omfatter hoteller og restaurationer, information og kommunikation, finansiering og forsikring, ejendomshandel og udlejning, erhvervsservice, undervisning, sundhed samt kultur og fritid. Primære erhverv omfatter landbrug, skovbrug og fiskeri samt råstofindvinding, energi og vandforsyning. Bemærk, at summen af de enkelte brancher ikke nødvendigvis svarer til totalen på grund af diskretionering af enkelte delbrancher i 2017, hvor der i stedet er anvendt senest tilgængelige år.

38 pct. af de fuldtidsbeskæftigede personer i Odsherred Kommune er beskæftiget inden for private servicebrancher, hvoraf hovedparten er inden for operationel service. På landsplan er 43 pct. beskæftiget inden for branchen.

Handel og transport er den næststørste sektor og tegner sig samlet set for 23 pct. Det er en lidt mindre andel end på landsplan, hvor sektoren udgør 26 pct. af den samlede privatbeskæftigelse. Omvendt står bygge og anlægsbranchen for en relativt større andel af beskæftigelsen i Odsherred. Bygge & anlæg beskæftiger 16 pct. i Odsherred, mens branchen på landsplan kun beskæftiger 9 pct. af alle fuldtidsbeskæftigede personer.

Tabel 2.1 uddyber tallene for de enkelte hovedsektorer med hensyn til antal fuldtidsbeskæftigede og den procentuelle ændring heri siden 2010 for hhv. Odsherred Kommune, regionen og hele landet.

Tabel 2.1 Antal fuldtidsjobs, fordelt på hovedsektorer og udvikling

Branche	Antal private fuldtidsjobs i Odsherred Kommune i 2017	Udvikling 2010-17		
		Odsherred Kommune	Region Sjælland	Hele landet
Servicebrancher	2.322	1%	10%	12%
Handel og transport	1.384	-7%	-2%	3%
Industri	995	-22%	-6%	1%
Bygge & anlæg	966	11%	16%	13%
Primære erhverv	434	-20%	-9%	-5%
I alt	6.112	-5%	3%	7%

Kilde: Danmarks Statistik (særkørsel).

Note: Private servicebrancher omfatter hoteller og restaurationer, information og kommunikation, finansiering og forsikring, ejendomshandel og udlejning, erhvervsservice, undervisning, sundhed samt kultur og fritid. Primære erhverv omfatter landbrug, skovbrug og fiskeri samt råstofindvinding, energi og vandforsyning. Bemærk, at summen af de enkelte brancher ikke nødvendigvis svarer til totalen på grund af diskretionering af enkelte delbrancher i 2017, hvor der i stedet er anvendt senest tilgængelige år.

Særligt bygge & anlæg udgør en stigende andel af beskæftigelsen i Odsherred. I 2017 var knap 1.000 personer beskæftiget i branchen. Fra 2010-17 steg antallet af fuldtidsjobs i bygge & anlæg med 11 pct. Til trods for, at der på regions- og landsplan er et stigende antal fuldtidsjobs inden for servicebrancherne, så er denne branche gået frem med beskedne 1 pct. i Odsherred Kommune.

Omvendt faldt beskæftigelsen i industrien drastisk. Fra 2010-17 faldt antallet af fuldtidsjobs i industrien med 22 pct. For hele regionen faldt antallet af fuldtidsjobs med 6 pct. i industrien.

Med udgangspunkt i en mere detaljeret brancheklassifikation (Danmarks Statistiks 36-brancheklassifikation) giver figur 2.5 et overblik over den branchemæssige specialisering i Odsherred, udviklingen i specialiseringen samt beskæftigelsen i de største brancher i kommunen.

Placeringen langs den vandrette akse viser branchernes specialisering i Odsherred i 2017. En specialiseringsgrad over 1 er udtryk for, at den pågældende branches andel af den samlede private beskæftigelse i kommunen er større end i resten af landet. Brancher *til højre* i figuren er således brancher, der fylder meget i Odsherred i forhold til resten af landet. Brancher *til venstre* fylder omvendt mindre i Odsherred end i resten af landet.

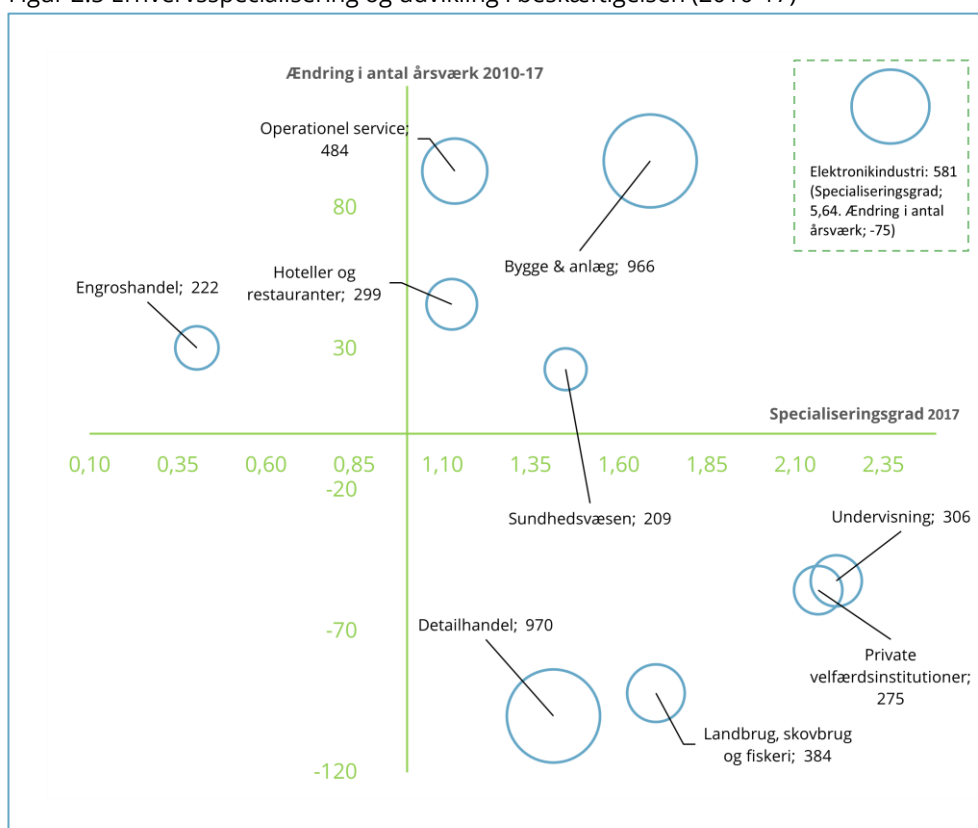
Herudover viser figuren også *udviklingen* i beskæftigelsen. Brancher i *den øverste halvdel* af figuren er brancher, hvor beskæftigelsen i Odsherred er øget, mens brancher i *den nederste halvdel* af figuren omvendt er brancher, der har oplevet faldende beskæftigelse i perioden 2010-17.

Endelig illustrerer cirklernes størrelse det samlede antal fuldtidsbeskæftigede inden for den pågældende branche i 2017. Den største enkeltbranche er detailhandel med 970 fuldtidsbeskæftigede personer. I figuren er antal fuldtidsbeskæftigede i 2017 angivet efter branchens navn.

Branchen i den stiplede grønne kasse i højre hjørne har en så høj specialiseringsgrad, at den ligger helt uden for figurfeltet. I parentes under branchen er specialiseringsgraden samt ændring i antal årsværk vist.

Figur 2.5 Erhvervsspecialisering og udvikling i beskæftigelsen (2010-17)

Kilde: Danmarks Statistik (særkørsel).

Note: Kun brancherne med flest virksomheder i 2017 er vist i figuren. I bilaget sidst i rapporten er specialiseringsgrad, ændring i specialiseringsgrad samt antal årsværk i 2017 vist for alle brancher. Grundet diskretionshensyn er det for enkelte delbrancher ikke muligt at få tal fra 2017. Derfor er der taget udgangspunkt i senest tilgængelige år.

Figuren viser, at Odsherred er specialiseret inden for elektronikindustrien med en specialiseringsgrad på 5,6. Derudover er Odsherred specialiseret inden for undervisning og private velfærdsinstitutioner. Operational service samt bygge & anlægsbranchen har oplevet størst fremgang i beskæftigelsen i perioden 2010-17.

Detailhandel, landbrug, skovbrug og fiskeri samt private velfærdsinstitutioner er de brancher, der har oplevet størst tilbagegang i beskæftigelsen.

3 IVÆRKSÆTTERI OG VÆKSTVIRKSOMHEDER

Etableringsraten er generelt lavere i Odsherred Kommune end i Region Sjælland og på landsplan. Etableringsraten er siden 2010 faldet en smule i Odsherred Kommune.

Der er kun små forskelle i iværksætternes overlevelsesrate i Odsherred Kommune og på regions- og landsplan – dog med undtagelse af virksomheder etableret i 2011. Til gengæld skaber de nye iværksættervirksomheder i mindre omfang nye arbejdspladser sammenlignet med den gennemsnitlige iværksættervirksomhed i Region Sjælland og på landsplan.

Andelen af vækstvirksomheder er under landsgennemsnittet, og særligt andelen af højvækstvirksomheder er faldet i Odsherred.

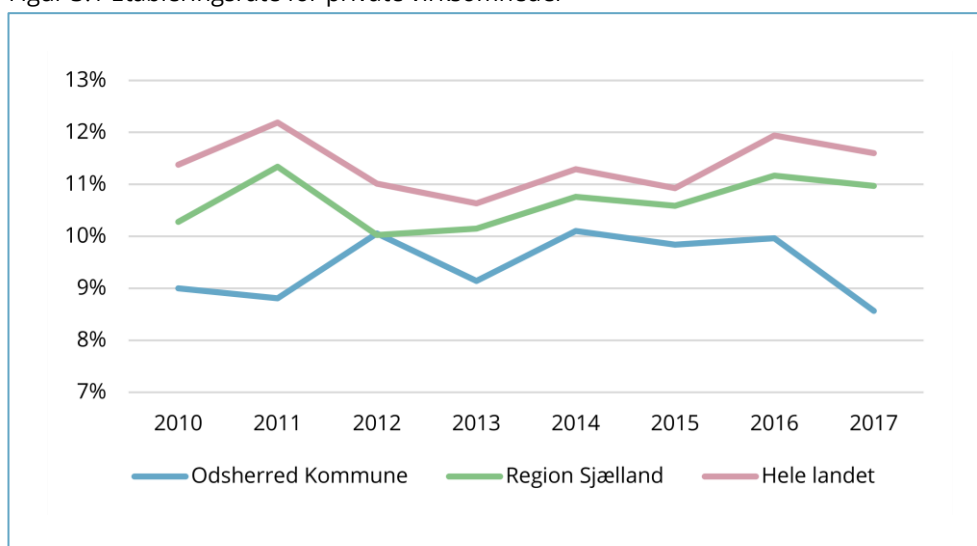
129 nye virksomheder blev etableret i 2017.

I Odsherred Kommune er **4,9%** af kommunens virksomheder vækstvirksomheder.

Nye iværksættervirksomheder har stor økonomisk betydning både lokalt og på landsplan. Nye virksomheder er med til at skabe fornyelse og dynamik i erhvervslivet. De skærper konkurrencen, skaber nye jobs og bidrager til at sikre fornyelse i det erhvervsøkonomiske fundament i Odsherred Kommune.

Figur 3.1 viser udviklingen i etableringsraten inden for markedsfølsomme erhverv i hhv. Odsherred Kommune, Region Sjælland og hele landet. Etableringsraten måles som andel nystartede virksomheder (op til tre år gamle), opgjort som andel af den samlede virksomhedsbestand.

Figur 3.1 Etableringsrate for private virksomheder

Kilde: Danmarks Statistik (særkørsel).

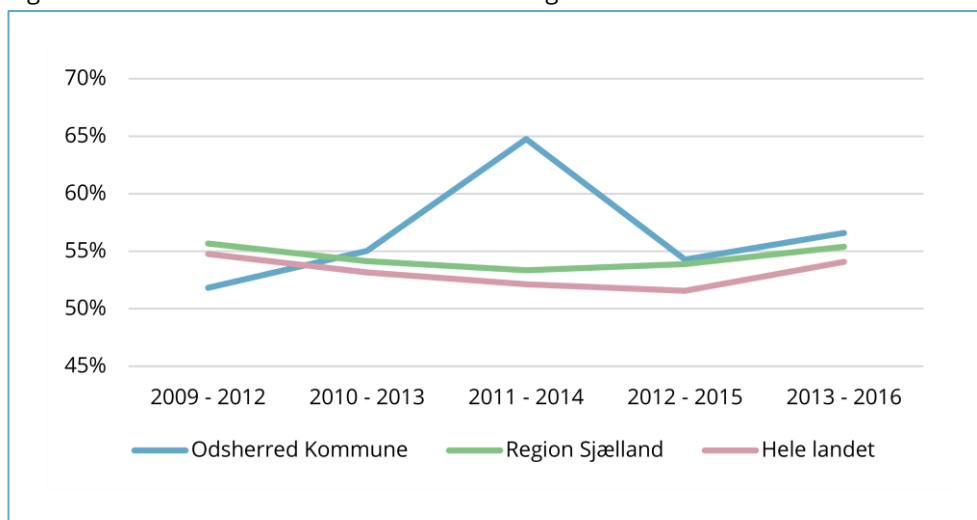
Note: Etableringsraten er defineret som antal nye virksomheder inden for markedsfølsomme erhverv i pct. af eksisterende virksomheder.

Generelt er etableringsraten i Odsherred lavere end i regionen som helhed og for resten af landet. Mens den gennemsnitlige etableringsrate har været stigende i Region Sjælland og for hele landet, er etableringsraten faldet i Odsherred Kommune. Forskellen i etableringsraten mellem Odsherred og regionen samt hele landet er derfor større i 2017 sammenlignet med 2010. I 2017 var etableringsraten i Odsherred 8,6 pct., mens etableringsraten i regionen og på landsplan var hhv. 11,0 pct. og 11,6 pct.

I 2017 blev der etableret 129 nye virksomheder i Odsherred Kommune. Sammenlignet med den eksisterende erhvervsstruktur i kommunen blev en relativt større andel etableret inden for handel samt bygge & anlæg.

I figur 3.2. sammenlignes overlevelsesraten i Odsherred Kommune med regionen og hele landet. Overlevelsesraten er et udtryk for andelen af nystartede virksomheder, der stadig eksisterer tre år efter etablering.

Figur 3.2 Overlevelsesraten tre år efter etablering

Kilde: Danmarks Statistik (særkørsel).

Note: Overlevelsesraten er et udtryk for andelen af de nystartede virksomheder, der stadig eksisterer tre år efter etablering.

Overlevelsesraten i Odsherred Kommune ligger generelt på niveau med Region Sjælland og hele landet. De virksomheder i Odsherred, der blev etableret i 2011, har dog en væsentligt højere overlevelsesrate sammenlignet med regionen og hele landet. Dertil er overlevelsesraten for virksomheder etableret i 2011 i Odsherred også væsentligt højere end virksomheder, der er etableret i de foregående eller efterfølgende år i Odsherred.

I Odsherred Kommune er den aktuelle overlevelsesrate lidt højere end overlevelsesraten for virksomheder, som blev etableret umiddelbart efter finanskrisen (2009-12). Desuden ligger den aktuelle overlevelsesrate (57 pct.) over overlevelsesraten for regionen og for hele landet på hhv. 55 pct. og 54 pct.

Nye virksomheder. Reelt aktive virksomheder defineres som virksomheder, der i tællingsåret udbetalte løn svarende til mindst et halvt fuldtidsårsværk eller opnåede en omsætning svarende til et halvt årsværk i virksomhedens hovedbranche. For virksomheder, der starter i løbet af tællingsåret, er barren det halve, svarende til et kvart fuldtidsårsværk.

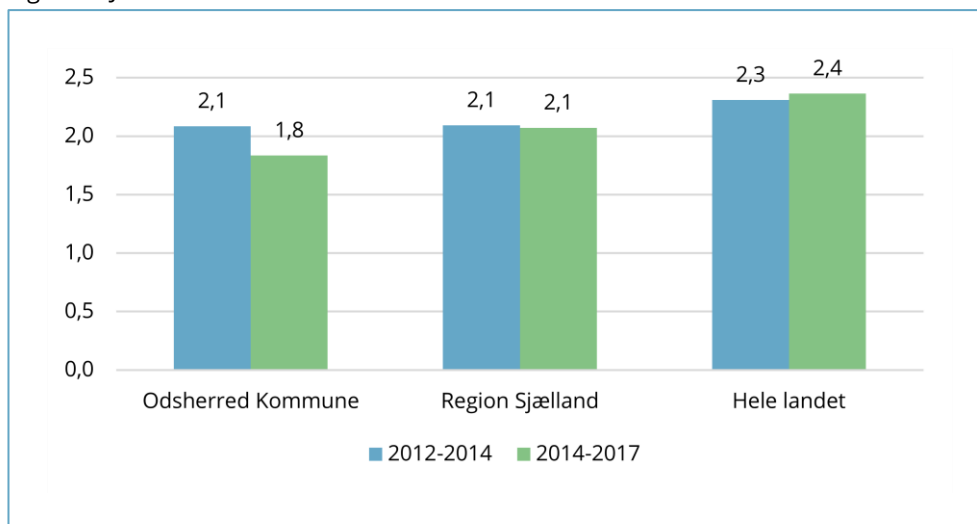
Iværksættervirksomheder. En iværksættervirksomhed defineres som en ny virksomhed, der er op til tre år gammel.

Etableringsraten er antal nye virksomheder inden for markedsfølsomme erhverv i pct. af den eksisterende virksomhedsbestand i kommunen.

Overlevelsesraten er et udtryk for andelen af de nystartede virksomheder, der stadig eksisterer tre år efter etablering.

Figur 3.3 illustrerer udviklingen i det gennemsnitlige antal fuldtidsjobs skabt pr. iværksættervirksomhed. Jobskabelsen i iværksættervirksomheder vises som et gennemsnit for perioden 2012-14 samt 2015-17, og Odsherred Kommune sammenlignes med regionen og hele landet.

Figur 3.3 Jobskabelse i iværksættervirksomheder

Kilde: Danmarks Statistik (særkørsel)

Note: Iværksættervirksomheder er virksomheder, som er under 3 år gamle på opgørelsestidspunktet.

I perioden 2014-17 skabte iværksættervirksomheder i gennemsnit 1,8 fuldtidsårsværk, hvilket er et fald fra perioden 2012-14, hvor den gennemsnitlige jobskabelse lå på 2,1 fuldtidsårsværk.

Iværksættervirksomhederne i Odsherred skaber lidt færre private fuldtidsjobs de første tre år af deres levetid sammenlignet med regionen og hele landet. På landsplan skaber en iværksættervirksomhed i gennemsnit 2,4 fuldtidsjobs i løbet af de første tre leveår.

Vækstvirksomheder

Vækstlaget i erhvervslivet, som både dækker over iværksættere og mere etablerede vækstvirksomheder med betydelig vækst, spiller en central rolle for den erhvervsøkonomiske udvikling i kommunen.

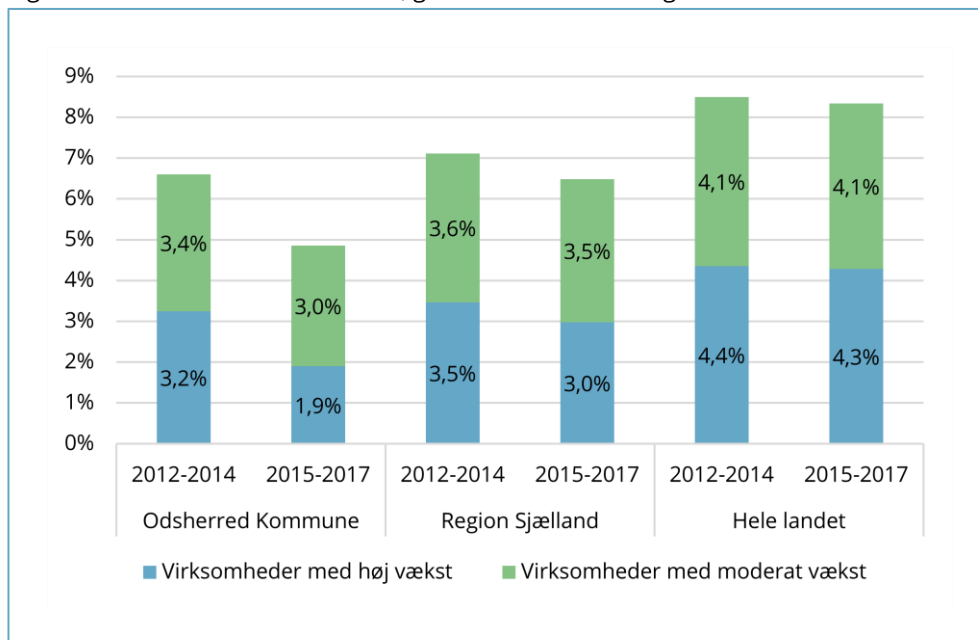
Vi definerer vækstlaget som virksomheder med høj og moderat vækst. Højvækstvirksomheder er defineret ved en gennemsnitlig vækst i omsætning på over 20 pct. i de seneste tre år og en absolut vækst på minimum 1 mio. kr. årligt.

Virksomheder med moderat vækst er defineret ved en gennemsnitlig vækst i omsætning på 10-20 pct. de seneste tre år og med absolut vækst på 1 mio. kr. årligt.

Figur 3.4 viser andelen af virksomheder med hhv. moderat og høj vækst i forhold til den samlede virksomhedsbestand i Odsherred Kommune. Andelen af vækstvirksomheder er

opgjort for perioderne 2012-14 og 2015-17, og Odsherred Kommune sammenlignes med Region Sjælland og hele landet.

Figur 3.4 Andel vækstvirksomheder, gennemsnit 2012-14 og 2015-17

Kilde: Danmarks Statistik (særkørsel).

Note: Virksomheder med høj vækst er defineret som virksomheder med en gennemsnitlig vækst i omsætningen på over 20 pct. i de tre seneste år og absolut vækst på minimum 1 mio. kr. årligt. Virksomheder med moderat vækst er defineret som virksomheder med en gennemsnitlig vækst i omsætning på 10-20 pct. pr. år de seneste tre år og med absolut vækst på 1 mio. kr. årligt.

Andelen af vækstvirksomheder er faldet i Odsherred Kommune. Samlet er vækstlaget steget fra at udgøre 6,6 pct. i 2014 til 4,9 pct. i 2017. Det er særligt andelen af virksomheder med høj vækst, der er gået tilbage.

Andelen af vækstvirksomheder i Odsherred var i 2015-17 en del under niveauet sammenlignet med andelen i hele Region Sjælland. Det er særligt på andelen af højvækstvirksomheder, at Odsherred Kommune er bagefter. På landsplan havde 4,3 pct. af virksomhederne en høj vækst, mens det i Odsherred kun var 1,9 pct. af virksomhederne.

4 EKSPORT

Siden 2011 er flere virksomheder i Odsherred Kommune kommet på eksportmarkedet. I 2017 eksporterede 7 pct. af virksomhederne i Odsherred, hvilket er under landsgennemsnittet (14 pct.).

I 2016 udgjorde eksportværdien 23,6 pct. af den samlede produktionsværdi skabt af arbejdsstederne i Odsherred. Det er under niveauet i Region Sjælland og på landsplan.

Siden 2010 er eksportværdien faldet med næsten 11 pct. i Odsherred, mens den for hele landet er steget med 28 pct.

128 eksportvirksomheder havde hovedsæde i Odsherred Kommune i 2017.

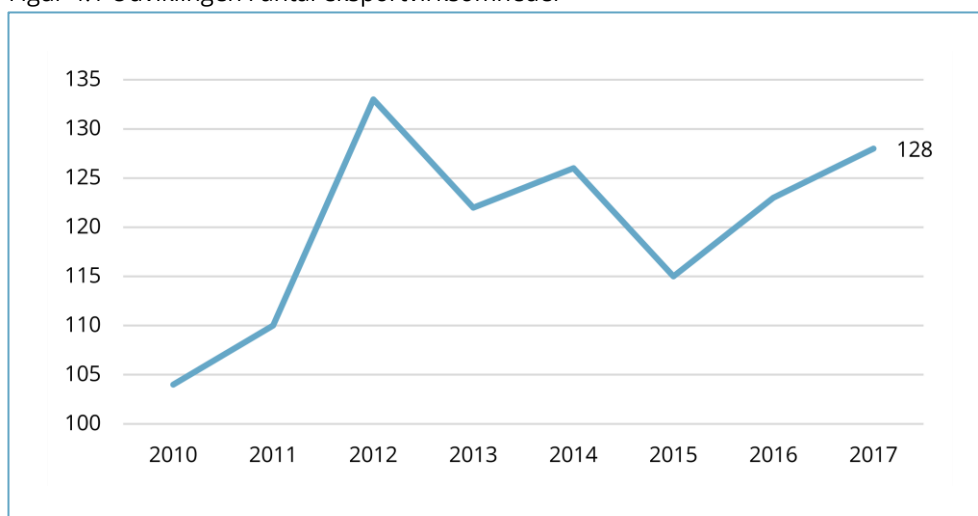
2,3 mia. kr.
blev genereret i eksportværdi fra arbejdssteder i kommunen i 2016.

For en lille økonomi som den danske spiller eksport en afgørende rolle for vækst og beskæftigelse. Mange danske virksomheder er specialiserede nichevirksomheder og underleverandører, som er afhængige af at kunne afsætte produkter og ydelser på et internationalt marked.

I 2017 havde 14 pct. af de danske virksomheder eksport til udlandet. I Region Sjælland var andelen af eksporterende virksomheder 9,4 pct.

Generelt har andelen af eksporterende virksomheder været stigende i Danmark. Figur 4.1 viser udviklingen i antal virksomheder med eksport i Odsherred Kommune fra 2010-17.

Figur 4.1 Udviklingen i antal eksportvirksomheder

Kilde: Danmarks Statistik (særkørsel).

I Odsherred Kommune steg antallet af eksportvirksomheder med ca. 23 pct. fra 2010-17. I 2017 havde i alt 128 virksomheder med hovedsæde i kommunen eksport.

Eksportvirksomheder er private virksomheder med positiv eksport inden for markedsmæssige erhverv. Antallet af virksomheder med eksport opgøres på baggrund af virksomhedernes hovedsæde (CVR-nummer).

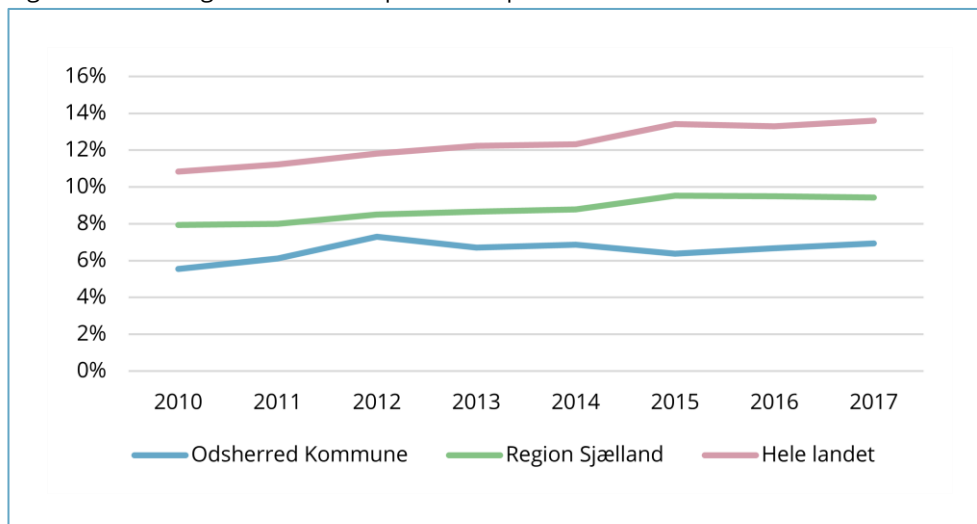
Eksportværdien er virksomhedernes samlede værdi af de varer og services, som de eksporterer til udlandet. Eksportværdien er opgjort på arbejdsstedet ved hjælp af den regionale model, Sam-K/Line. Dette er gjort ved, at det enkelte arbejdssted tildeles en andel af eksportværdien svarende til deres andel af virksomhedens samlede beskæftigelse.

Produktionsværdien er værdien af den samlede produktion af varer og tjenesteydelser, der er produceret i løbet af et år. Produktionsværdien er opgjort på arbejdsstedet ved hjælp af den regionale model, Sam-K/Line. Dette er gjort med udgangspunkt i arbejdsstedets andel af den samlede beskæftigelse i virksomheden.

Figur 4.2 viser udviklingen i andelen af virksomheder med eksport for perioden 2010-17. Udviklingen i Odsherred Kommune er sammenholdt med regionen og hele landet.

Figur 4.2 Udviklingen i andelen af private eksportvirksomheder

Kilde: Danmarks Statistik (særkørsel).

Andelen af eksporterende virksomheder i Odsherred Kommune er betydeligt under niveauet for Region Sjælland og hele landet. En del af forklaringen er, at der er en overvægt af virksomheder inden for lokalt orienterede erhverv som bygge & anlæg samt detailhandel blandt de virksomheder, der har hovedsæde i Odsherred Kommune.

Andelen af eksportaktive virksomheder i Odsherred Kommune har været svagt stigende i perioden, ligesom andelen har været stigende i både Region Sjælland og på landsplan. Andelen af virksomheder med eksport i Odsherred Kommune er steget fra 5,5 pct. i 2010 til 6,9 pct. i 2017. På landsplan er andelen gået frem fra 10,8 pct. i 2010 til knap 13,6 pct. i 2017.

En anden måde at belyse eksportens betydning er ved at se på private virksomheders samlede eksportværdi opgjort på arbejdssteder. I denne opgørelse tilskrives de enkelte afdelinger en andel af eksportværdien svarende til deres andel af virksomhedens samlede beskæftigelse.

Tabel 4.1 viser den samlede eksportværdi i 2016 og eksportværdiens andel af produktionsværdien samt vækst i eksportværdien for perioden 2010-16. Alle tal er opgjort på arbejdssteder. Odsherred Kommune sammenlignes i tabellen med Region Sjælland og hele landet.

Tabel 4.1 Eksportværdien og dens andel af produktionsværdien i private brancher

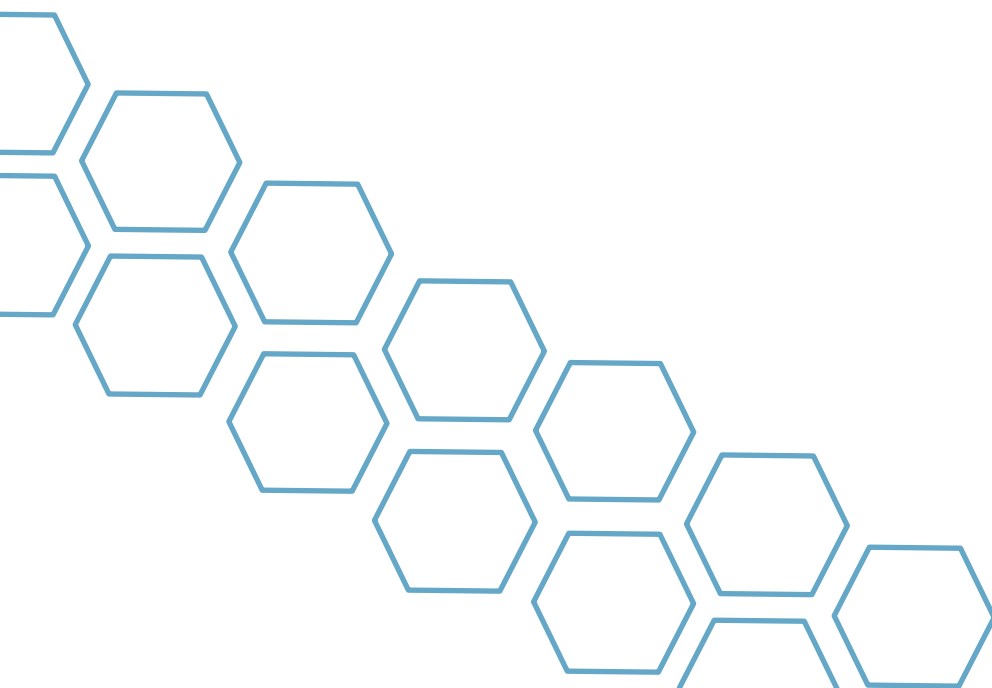
	Odsherred Kommune	Region Sjælland	Hele landet
Eksportværdi 2016 (mia. kr.)	2,3	84,6	1.067,0
Andel af samlet produktionsværdi 2016	23,6%	30,5%	35,3%
Vækst i eksportværdi 2010-16	-10,6%	23,0%	27,5%

Kilde: Sam-K/Line.

I 2016 genererede virksomhederne i Odsherred Kommune en samlet eksportværdi svarende til 2,3 mia. kr. Det svarer til, at 23,6 pct. af den samlede værdi, som blev skabt af virksomhederne i kommunen i 2016, gik til eksport.

Til sammenligning udgjorde værdien af eksporten i regionen og på landsplan hhv. 30,5 pct. og 35,3 pct. af den samlede produktionsværdi.

Til trods for et stigende antal virksomheder med eksport i Odsherred Kommune, er værdien af eksporten faldet med 10,6 pct. i perioden 2010-16. I samme periode steg eksportværdien med hhv. 23,0 pct. og 27,5 pct. i Region Sjælland og på landsplan. Det markante fald i eksportværdien i Odsherred Kommune skal tolkes med varsomhed. Det relativt lave udgangspunkt i 2010 (2,6 mia. kr.) betyder, at ændringer i eksporten blandt nogle få større virksomheder har stor betydning for de samlede tal for kommunen.

VÆKSTVILKÅR OG RAMMEBETINGELSER

5

**ARBEJDSMARKED, BOSÆTNING
OG PENDLING**

6

UDDANNELSE

7

**SOCIOØKONOMISKE FORHOLD OG
ERHVERVSINDKOMSTER**

8

BRUG AF ERHVERVSFREMME

9

HVEM TRÆKKER VÆKSTEN?

5 ARBEJDSMARKED, BOSÆTNING OG PENDLING

Odsherred Kommune har de senere år oplevet en pæn, men aftagende befolkningstilvækst. I 2017 var den samlede tilvækst på 60 personer. Befolkningstilvæksten skyldes en positiv nettoindvandring og nettotilflytning til kommunen.

Der har de senere år været fremgang i andelen af udenlandsk arbejdskraft ansat i kommunens virksomheder. I 2017 var knap 2 pct. af de beskæftigede i Odsherred Kommune udlændinge. Dog er andelen af udenlandsk arbejdskraft under gennemsnittet for hele landet.

Størstedelen af arbejdspladserne i Odsherred Kommune er besat af folk, der bor i kommunen (75 pct.). Pendlingen er dog stigende – både ind og ud af kommunen.

Befolkningstallet er øget med **60** personer i Odsherred Kommune det seneste år.

Boligpriserne er faldet **17%** i perioden 2010-17 i Odsherred Kommune.

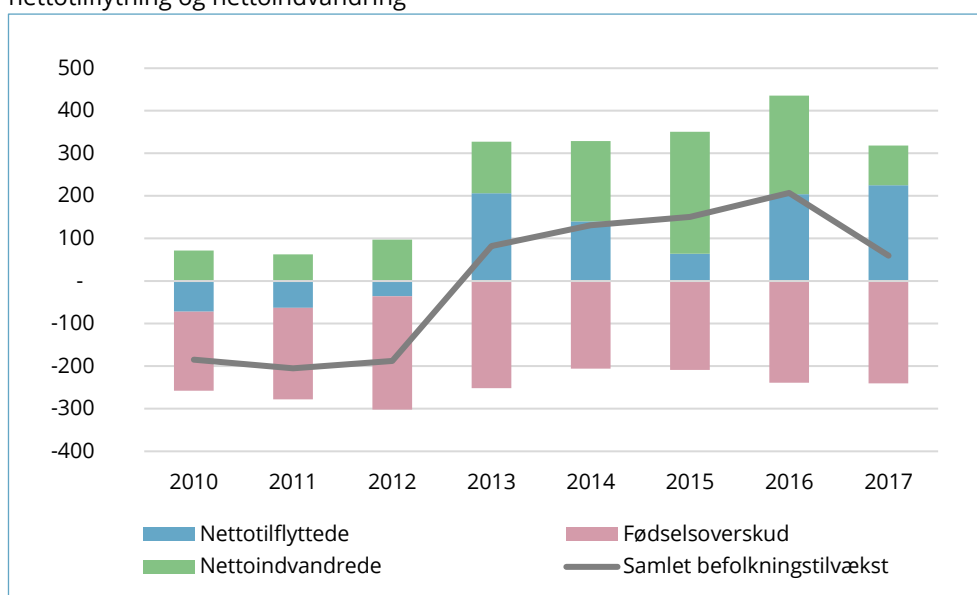
Den demografiske udvikling i Danmark har for mange kommuner medført udfordringer. Særligt kommuner uden for de større byer oplever, at der kommer flere ældre og færre erhvervsaktive.¹ Ændringer i, hvordan befolkningen flytter i Danmark, har desuden præget mange kommuner og bidraget til, at de demografiske udfordringer er blevet flere.²

Befolkningstilvæksten i Odsherred Kommune er bestemt af tre faktorer:

- **Nettotilflytning:** Antallet af personer, der flytter til kommunen, i forhold til hvor mange, der vælger at fraflytte.
- **Fødselsoverskud:** Antallet af fødsler i kommunen i forhold til antallet af dødsfald.
- **Nettoindvandring:** Antallet af personer fra udlandet, der vælger at bosætte sig i Odsherred Kommune, i forhold til antallet af personer, der flytter til udlandet fra kommunen.

Figur 5.1 viser udviklingen i befolkningstallet i Odsherred fordelt på de tre faktorer i perioden 2010-17.

Figur 5.1. Befolkningstilvækst i Odsherred Kommune fordelt på fødselsoverskud, nettotilflytning og nettoindvandring

Kilde: Statistikbanken.

Note: Tal for befolkningstilvækst er korrigeret af Danmarks Statistik. Det betyder, at tallene for befolkningsvækst i nogle år kan afvige fra summen af nettotilflytning, fødselsoverskud og nettoindvandring.

¹ De seneste tal fra Danmarks Statistik viser, at aldersgennemsnittet er steget mest i landdistrikterne de seneste ti år (DST, 2018: "Aldersgennemsnittet stiger mest i landdistrikterne").

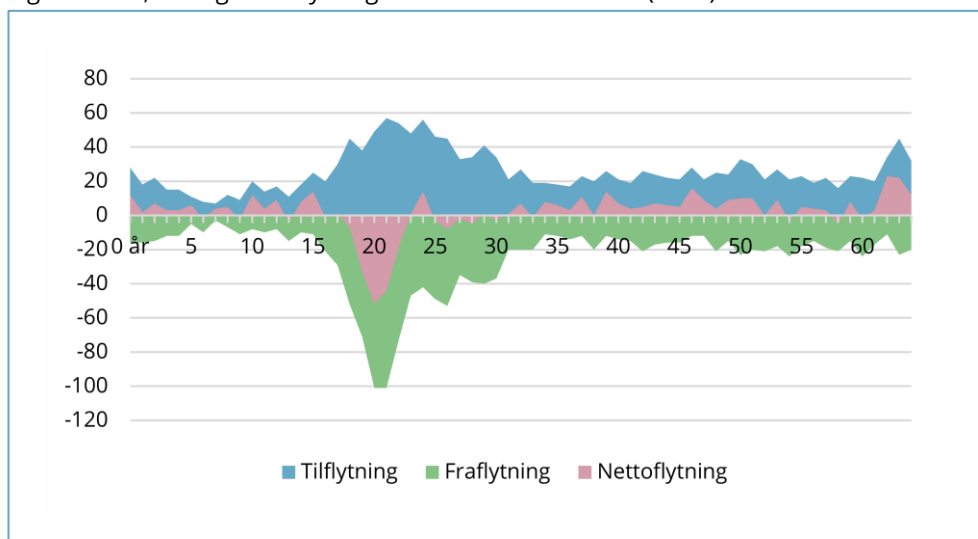
² KL (2014): "Danmark i forandring".

Efter en periode med nettofraflytning og et faldende befolkningstal i Odsherred Kommune, har befolkningstallet siden 2013 været stigende i kommunen frem til 2017. Siden 2013 har befolkningstilvæksten ligget nogenlunde stabilt mellem 80 og 210.

Befolkningstilvæksten siden 2013 skyldtes en positiv ændring i nettotilflytningen, der steg markant fra 2012-13. Herefter har nettotilflytningen været positiv. Der har i hele perioden 2010-17 været et fødselsunderskud, hvilket generelt har været tilfældet for det meste af Region Sjælland. Nettoindvandringen voksede i 2014-16, men var i 2017 igen nede på niveau med 2010-12.

De samlede tal for nettotilflytning i figur 5.1 kan dække over en forskydning i indbyggernes alderssammensætning. Figur 5.2 viser antallet af til-, fra- og nettotilflytninger i forhold til borgernes alder i Odsherred Kommune i 2017. Det grønne areal viser antallet af fraflyttede pr. aldersgruppe, mens det blå areal viser antallet af tilflyttede. Det lyserøde areal viser forskellen mellem til- eller fraflytning, altså den samlede nettotilflytning.

Figur 5.2 Til-, fra- og nettotilflytning i Odsherred Kommune (2017)

Kilde: Statistikbanken.

Note: Figuren er vist for befolkningen i alderen 0-64 år. Kun få flytninger er registeret blandt borgere over 64 år.

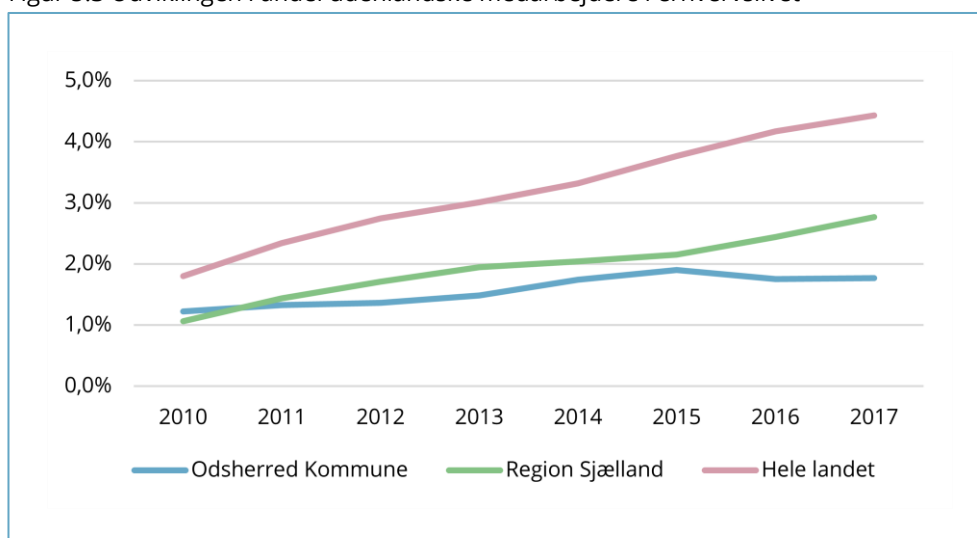
Figuren viser, at til- og fraflytningen er størst for personer i alderen 18-30 år, mens den er mere beskedne blandt 5-15-årige samt personer over 55 år.

Odsherred Kommune oplevede et fald i antallet af unge mellem 18-22 år på 155 personer, da flere unge i denne aldersgruppe valgte at fraflytte kommunen, end der valgte at bosætte sig. Nettofraflytningen af unge skal primært forklares med at de uddannelsesparate unge søger mod de større byer for at komme tættere på de større uddannelsesinstitutioner.

I 2017 var der i kommunen en stigning i de fleste andre aldersgrupper. Stigningen var størst blandt ældre over 60 år, hvor nettotilflytningen samlet var på 142 personer. Stigningen blandt ældre i kommunen, kan også ses i en stigning i gennemsnitsalderen. Siden 2010 er gennemsnitsalderen i Odsherred steget med 2,6 år, fra 45,1 år i 2010 til 47,7 år i 2017. I samme periode steg aldersgennemsnittet med 1,2 år på landsplan. Gennemsnitsalderen er markant højere i kommunen end i Region Sjælland, hvor den er 43,3 år.

Som det fremgik af figur 5.1, har Odsherred Kommune siden 2010 oplevet en nettoindvandring af personer fra udlandet. Hvis indvandrerne fra udlandet får arbejde i Odsherred Kommune, kan det medvirke til at afhjælpe virksomhedernes stigende rekrutteringsproblemer.³ Figur 5.3 viser udviklingen i andelen af udenlandske medarbejdere i private virksomheder.

Figur 5.3 Udviklingen i andel udenlandske medarbejdere i erhvervslivet

Kilde: Jobindsats.dk og særkørsel fra Danmarks Statistik.

Note: Antal fuldtidsbeskæftigede udenlandske statsborgere omfatter personer fra EU-lande, 3. verdenslande, samt udstationerede.

Et stigende antal udlændinge får arbejde i Odsherred Kommune. Andelen af udenlandsk arbejdskraft i erhvervslivet steg fra 1,2 pct. i 2010 til 1,8 pct. i 2017. Ændringen dækker over en stigning på 29 fuldtidspersoner med udenlandsk statsborgerskab, som opnåede beskæftigelse i virksomheder hjemhørende i Odsherred Kommune.

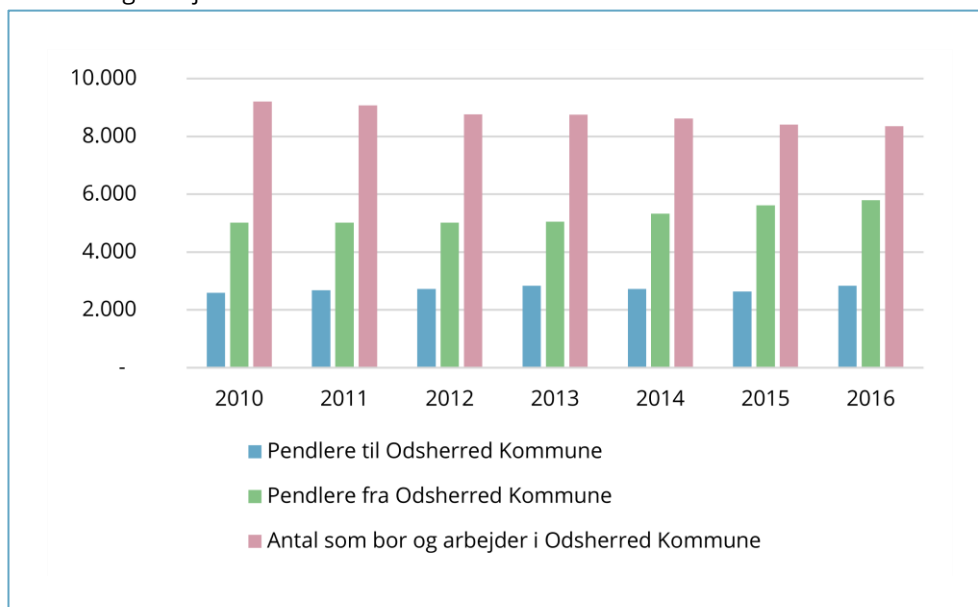
Andelen af udenlandske medarbejdere i erhvervslivet i Odsherred ligger generelt under regionsgennemsnittet, som igen ligger 1-2 procentpoint under landsgennemsnittet. Forskellen i andelen af udenlandske medarbejdere i erhvervslivet mellem Region Sjælland og hele landet har været stigende siden 2013. På landsplan havde 4,4 pct. medarbejderne

³ Styrelsen for Arbejdsmarked og Rekruttering (2018): "Rekrutteringspublikation, forår 2018".

i erhvervslivet udenlandsk statsborgerskab i 2017. Til sammenligning var andelen i Region Sjælland 2,8 pct.

I 2016 havde 11.181 personer arbejdsplads i Odsherred Kommune. Af disse pendlede 2.828 personer fra andre kommuner, svarende til 25 pct. Nedenfor i figur 5.4 vises udviklingen i antal pendlere samt antallet af personer, som bor og arbejder i Odsherred Kommune for perioden 2010-16.

Figur 5.4 Antal beskæftigede, der pendler til/fra kommunen samt antal beskæftigede som bor og arbejder i kommunen

Kilde: Statistikbanken.

Antallet af pendlere til Odsherred Kommune er siden 2010 steget med 9,3 pct. mens antallet, som bor og arbejder i kommunen, er faldet med 9,2 pct. til 8.353 personer i 2016. Antallet af arbejdspladser i kommunen er faldet med 5,2 pct., så der i 2016 var 11.181.

Antallet af personer som pendler ud af Odsherred Kommune for at arbejde er steget med hele 15,5 pct. i perioden 2010-16. Det svarer til en stigning på 775 personer. Antallet af udpendlere var i 2016 over dobbelt så højt som antallet af personer som pendler til Odsherred for at arbejde. Stigningen i antallet af udpendlere er blandt de største relative stigninger i pendlergrupper i Region Sjælland i perioden.

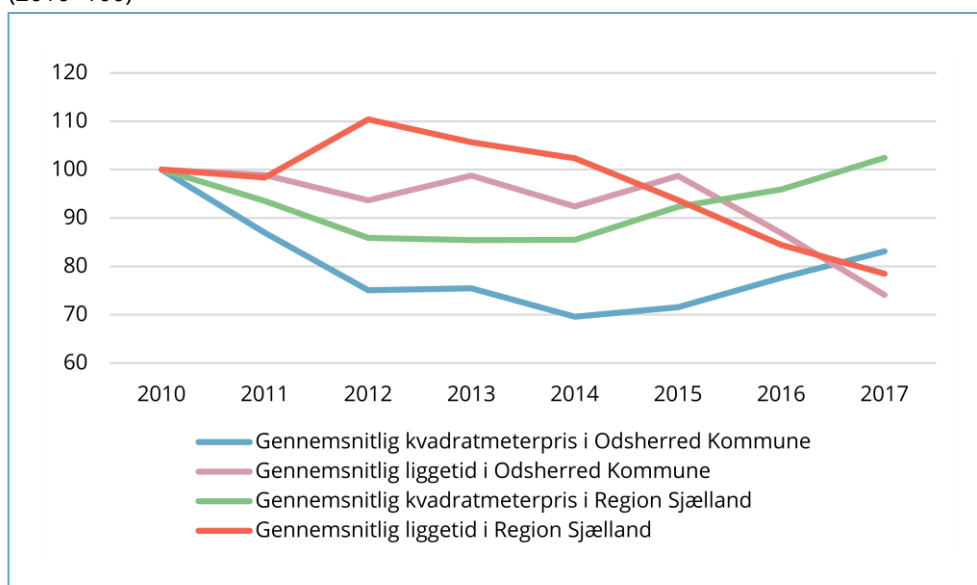
43 pct. af indpendlerne til kommunen er beskæftiget inden for offentlig administration, undervisning og sundhed. Til sammenligning er blot 30 pct. af udpendlerne fra kommunen beskæftiget inden for denne branche.

Ca. 37 pct. af udpendingerne arbejdede i 2016 i Holbæk Kommune. Der er sket en stigning på mellem 10 og 23 pct. i udpendingen til Københavns, Kalundborg og Roskilde Kommuner, mens hele 73 pct. flere pendler til Høje-Taastrup Kommune og dobbelt så mange pendler til Slagelse, end hvad der var tilfældet i 2010.

Antallet, der pendler til og fra Odsherred, er bl.a. bestemt af antallet af flytninger. En vigtig faktor for valg af bolig er muligheden for at få et jobs inden for en rimelig afstand til hjemmet samt boligpriserne. Figur 5.5 viser udviklingen i den gennemsnitlige kvadratmeterpris og gennemsnitlige liggetid i Odsherred Kommune. Udviklingen sammenlignes med gennemsnittet for Region Sjælland. Figuren viser den gennemsnitlige kvadratmeterpris og liggetid som et indeks, der er sat til at være 100 i 2010.

Figur 5.5 Udvikling i kvadratmeterpris, antal solgte boliger, gennemsnitlig liggetid (2010=100)

Kilde: Realkreditrådets boligstatistik.

Note: Den gennemsnitlige kvadratmeterpris og liggetid er baseret på solgte parcel og rækkehuse.

Boligpriserne i København er siden 2012 steget kraftigt. Denne udvikling har fået boligkøbere til at kigge mod Region Sjælland, som generelt har oplevet en stigning i efterspørgslen efter boliger.⁴

I Odsherred begyndte den gennemsnitlige liggetid for solgte parcel- og rækkehuse for alvor at falde i 2015. Samlet er liggetiden faldet med 25 pct. fra 2015-17, mens den i samme periode faldt med 16 pct. i Region Sjælland. Liggetiden er fortsat højere i Odsherred Kommune med 226 dage ift. 191 dage i Region Sjælland.

⁴ Nationalbanken (2016): "Regionale aspekter på boligmarkedet".

Den gennemsnitlige kvadratmeterpris i Odsherred Kommune begyndte at stige i 2014 ligesom i det øvrige Region Sjælland, men prisniveauet er i modsætning til regionen fortsat et stykke under 2010-niveauet. Stigningen fra 2014-17 var på 19 pct., mens den for regionen var på 20 pct.

Faldet i liggetiden og særligt i kvadratmeterprisen har været markant større end regionsgennemsnittet i den undersøgte periode. Dette kan dog skyldes et utilstrækkeligt datagrundlag, da der generelt er et lavt antal køb og salg af boliger i Odsherred Kommune.

6 UDDANNELSE

67 pct. af de beskæftigede i Odsherred Kommune har en kompetencegivende uddannelse. Det er lidt færre end for hele regionen og på landsplan. Heraf har 45 pct. af de beskæftigede en erhvervsfaglig uddannelse, hvilket er over lands- og regionsgennemsnittet.

Deltagelse i efter- og videreuddannelse er faldet fra 2010-17. I 2017 svarede antallet af kursister til 22 pct. af de 16-66-årige i befolkningen. På landsplan har der også været tilbagegang i antallet af kursister. I 2017 er niveauet 23 pct. af de 16-66-årige.

22%

af de beskæftigede i Odsherred Kommune har en lang videregående uddannelse.

Deltagelse i voksen- og efteruddannelse svarer til

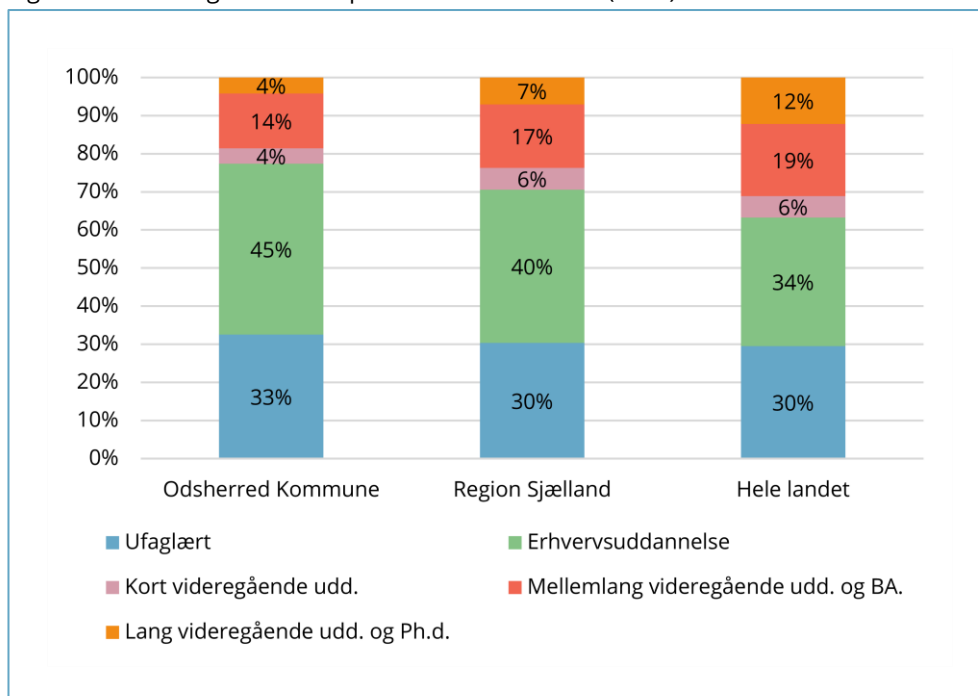
22% af de 16-66-årige.

Arbejdsstyrkens uddannelsesniveau samt brugen af efter- og videreuddannelse spiller en vigtig rolle for produktiviteten og velstandsudviklingen i kommunen.

Uddannelsesniveauet i Danmark er generelt højt, men dækker over store lokale og regionale forskelle. Figur 6.1 viser beskæftigelsen fordelt på forskellige uddannelseskategorier i 2016, idet uddannelsesniveauet i Odsherred Kommune er sammenholdt med uddannelsesniveauet i Region Sjælland samt hele landet.

Der skelnes mellem ufaglært arbejdskraft, faglært arbejdskraft (som er personer med en erhvervsfaglig grunduddannelse) samt personer med en videregående uddannelse. Personer med en videregående uddannelse er i figuren opdelt efter personer med en kort, mellemlang eller lang uddannelse.

Figur 6.1 Beskæftigede fordelt på uddannelsesniveau (2016)

Kilde: Statistikbanken.

Uddannelsesniveauet blandt de beskæftigede i Odsherred Kommune er generelt lidt lavere end for Region Sjælland. 33 pct. af arbejdsstyrken i kommunen er ufaglært, mens 45 pct. har en erhvervsuddannelse. De resterende 22 pct. har en videregående uddannelse (kort, mellemlang eller lang videregående uddannelse). For sidstnævnte er tallet for Region Sjælland 30 pct.

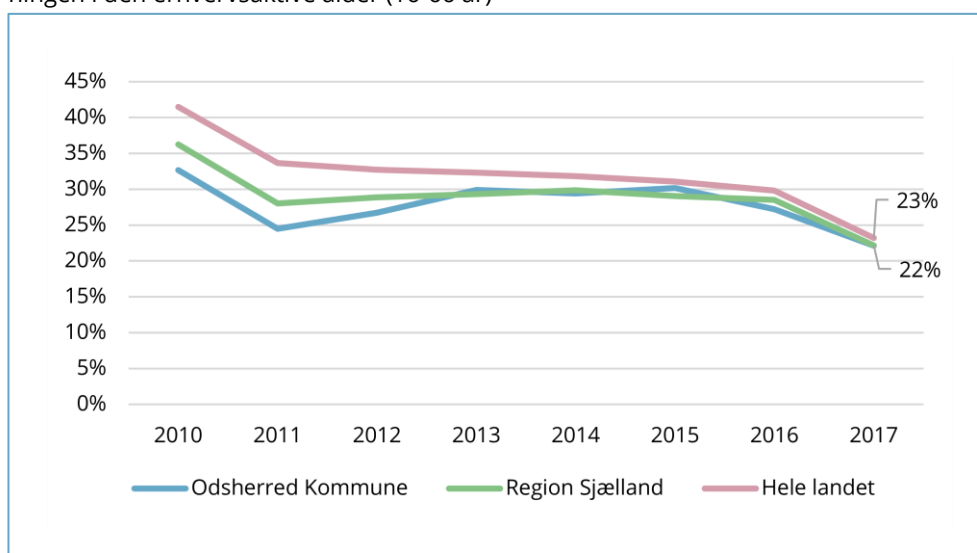
Uddannelsesniveauet er ligeledes lavere i Odsherred Kommune sammenlignet med landsgennemsnittet. Færre i Odsherred og Region Sjælland har en videregående uddannelse sammenlignet med hele landet, mens flere har en erhvervsuddannelse bag sig. Der er særligt forskel i forhold til landsgennemsnittet på andelen med en lang videregående

uddannelse. I Odsherred Kommune har 4 pct. en lang videregående uddannelse mens dette tal er 12 pct. for hele landet.

En del af årsagen til det lavere uddannelsesniveau, kan være sammensætningen af arbejdspladser i kommunen. Af de 10 største virksomheder i kommunen, er otte af dem inden for industribranchen, hvor der ofte er et relativt større behov for faglært arbejdskraft, eller folk med en erhvervsuddannelse.

En væsentlig forudsætning for at imødekomme erhvervslivets efterspørgsel er arbejdsstyrkens kompetencer og muligheder for at omstille sig til nye krav og teknologier. Et vigtigt element til opkvalificering er arbejdsstyrkens deltagelse i voksen- og efteruddannelse. Figur 6.2 viser udviklingen i antal kursister, der deltager i voksen- og efteruddannelse i perioden 2010-17, som andel af befolkningen i den erhvervsaktive alder (16-66 år).

Figur 6.2 Kursister der har deltaget i voksen- og efteruddannelse, som andel af befolkningen i den erhvervsaktive alder (16-66 år)

Kilde: Statistikbanken.

Note: Tallene er opgjort som antal kursister ved voksen- og efteruddannelse.

Figur 6.2 viser, at antallet af kursister som andel af befolkningen i den erhvervsaktive alder (16-66 år) er gået tilbage i Odsherred Kommune. Andelen faldt fra 33 pct. i 2010 til 22 pct. i 2017, svarende til en nedgang på lidt godt 2.500 kursister. Størstedelen af faldet skete i 2010-11, hvilket formentlig skal ses i lyset af, at finanskrisen toppede i 2010, og at der generelt er en tendens til at gøre større brug af efteruddannelse i perioder med lav produktion og efterspørgsel.

Lidt over 4.400 kursister deltog i voksen- og efteruddannelse i 2017, eller hvad der svarer til 22 pct. af befolkningen i den erhvervsaktive alder i kommunen. Denne andel er på niveau med regionsgennemsnittet og ét procentpoint lavere end landsgennemsnittet.

7 SOCIOØKONOMISKE FORHOLD OG ERHVERVSINDKOMSTER

I Odsherred Kommune er 45,1 pct. af befolkningen i arbejdsstyrken, hvilket er under gennemsnittet for regionen, som er 48,9 pct. Relativt flere i Odsherred Kommune er selvstændige, mens andelen af arbejdsløse er en del over regions- og landsgennemsnittet.

Odsherred Kommune har en lav gennemsnitlig erhvervsindkomst sammenlignet med regionen og hele landet. Erhvervsindkomsten er steget de senere år. Den gennemsnitlige vækst har været godt 3,3 pct. Væksten har primært været trukket af en ændring i den gennemsnitlige erhvervsindkomst for de beskæftigede, men i mindre grad af at antallet af personer med erhvervsindkomst er steget.

45,1%

af befolkningen i Odsherred Kommune er i arbejdsstyrken. I Region Sjælland er det 48,9 pct.

Den gennemsnitlige erhvervsindkomst er øget

3,3% i perioden 2015-17. På landsplan har fremgangen i samme periode været på 5 pct.

Indbyggernes tilknytning til arbejdsmarkedet og eventuelle beskæftigelse giver indsigt i borgernes generelle færdigheder og levevilkår. Der skelnes mellem personer i arbejdsstyrken, som står til rådighed for arbejdsmarkedet, og personer uden for arbejdsstyrken.

Tabel 7.1 viser befolkningens socioøkonomiske status i Odsherred Kommune i 2016. Personer i arbejdsstyrken kan enten være i beskæftigelse som selvstændig eller lønmodtager. Der skelnes desuden i tabellen mellem personer, der er uden for arbejdsstyrken i den erhvervsaktive alder (16-64 år), og øvrige personer, som er under 16 år eller over 64 år. For at vurdere fordelingen i Odsherred sammenlignes der i tabellen med Region Sjælland og hele landet.

Tabel 7.1 Befolkningens socioøkonomiske status (2016)

	Odsherred Kommune	Region Sjælland	Hele landet
Personer i arbejdsstyrken:			
Selvstændige	4,4%	3,5%	3,3%
Lønmodtagere	38,6%	43,7%	45,5%
Arbejdsløse	2,1%	1,7%	1,7%
Personer uden for arbejdsstyrken:			
Personer i den erhvervsaktive alder (16-64 år)	18,1%	16,9%	17,1%
Heraf personer under uddannelse i den erhvervsaktive alder (16-64 år)	3,1%	4,1%	5,0%
Øvrige personer uden for arbejdsstyrken (under 16 år eller over 64 år)	36,8%	34,2%	32,4%

Kilde: Statistikbanken

Af Odsherred Kommunes knap 33.000 indbyggere, var der i 4. kvartal 2016 ca. 14.900 i arbejdsstyrken, mens 18.100 stod uden for arbejdsstyrken. Andelen af personer uden for arbejdsstyrken er markant højere end for både regionen og hele landet.

Næsten hver 10. beskæftigede i Odsherred Kommune er selvstændig, hvilket er en højere andel end niveauet for regionen og hele landet. Omvendt er andelen af lønmodtagere i Odsherred 5-7 procentpoint lavere end hhv. Region Sjælland og niveauet på landsplan.

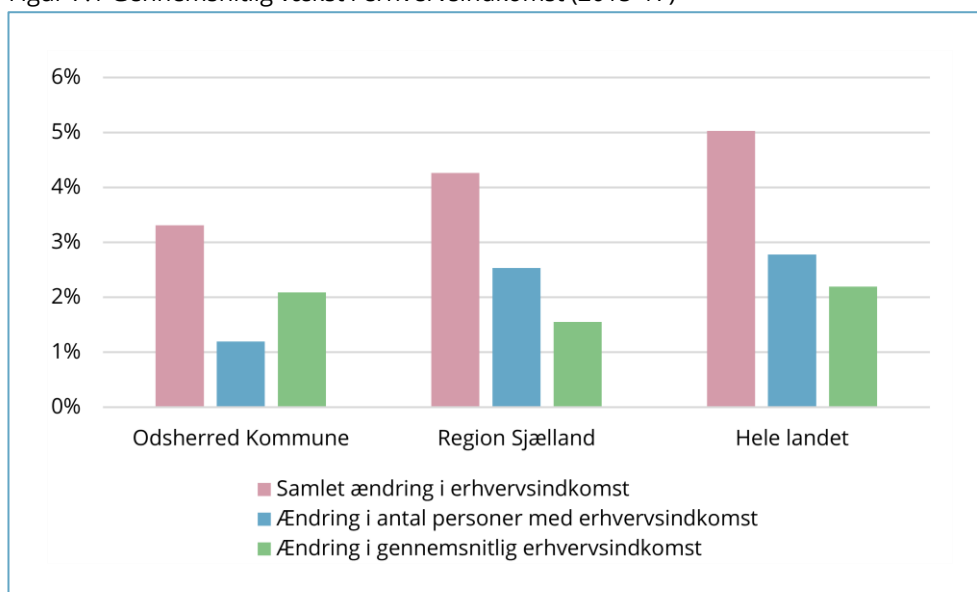
18 pct. af indbyggerne i den erhvervsaktive alder mellem 16-64 år, står uden for arbejdsmarkedet. Heraf er 3 pct. under uddannelse. Andelen af befolkningen i den erhvervsaktive alder, som står uden for arbejdsstyrken, er højere end regions- og landsgennemsnittet. Da 36,8 pct. af kommunens indbyggere er uden for den erhvervsaktive alder, tegnes

et billede af en kommune, hvor en relativt lille andel deltager i arbejdsstyrken og er i beskæftigelse.

Den gennemsnitlige erhvervsindkomst pr. beskæftiget borger i Odsherred Kommune var i 2017 på 279.000 kr., hvilket er markant lavere end lands- og regionsgennemsnittet. I 2017 var den gennemsnitlige erhvervsindkomst på landsplan knap 319.000 kr. Figur 7.1 viser den gennemsnitlige vækst i erhvervsindkomst i Odsherred Kommune sammenlignet med regionen og hele landet. Væksten er beregnet over perioden 2015-17.

Ændringer i erhvervsindkomst kan skyldes to faktorer. For det første, kan ændringer i erhvervsindkomst skyldes ændringer i antallet af personer med erhvervsindkomst. For det andet, kan ændringer i erhvervsindkomst skyldes ændringer i den gennemsnitlige erhvervsindkomst. Figur 7.1 viser både den samlede, gennemsnitlige vækst i erhvervsindkomst og væksten i de to underliggende forklaringsfaktorer.

Figur 7.1 Gennemsnitlig vækst i erhvervsindkomst (2015-17)

Kilde: Statistikbanken.

Fra 2015-17 steg den samlede erhvervsindkomst i Odsherred Kommune med 3,3 pct. Væksten i erhvervsindkomst skyldes primært en stigning i den gennemsnitlige erhvervsindkomst, som steg med 2,1 pct. Desuden steg antallet af personer med erhvervsindkomst i Odsherred med 1,2 pct.

Væksten i erhvervsindkomst ligger 1 procentpoint under niveauet i regionen som helhed. I modsætning til Odsherred, er væksten i erhvervsindkomst i Region Sjælland primært drevet af en stigning i antallet af personer med erhvervsindkomst. Væksten i erhvervsindkomst i Odsherred og for hele regionen er lavere end landsgennemsnittet.

8 BRUG AF ERHVERVS- FREMME

Denne indikator viser andelen af virksomheder i kommunen, der har benyttet forskellige typer af regionale og nationale erhvervsfremmetilbud.

I Odsherred Kommune har 2,6 pct. af virksomhederne benyttet regionale eller nationale erhvervsfremmetilbud. Det er en lavere andel end på regions- og landsplan.

Den mindre brug af erhvervsfremme kan primært tilskrives en begrænset brug af nationale innovationsfremmeordninger og regionale tilbud som vækstkortlægning i Væksthuset.

2,6% af virksomhederne i Odsherred Kommune har benyttet erhvervsfremmetilbud.

1,7%
har benyttet strukturfondsprogrammer.
Brugen af regionale tilbud er under regions- og landsgennemsnittet.

Dette kapitel har fokus på de lokale virksomheders brug af regionale og nationale erhvervsfremmetilbud. Adgangen til erhvervsfremmetilbud er et vigtigt, lokalt rammevilkår, og mange kommuner tilbyder lokal erhvervsservice, der bl.a. kan sikre de lokale virksomheder nem og effektiv indgang til relevante, regionale og nationale erhvervsfremmetilbud.

Der kan være stor lokal variation i virksomhedernes brug af offentligt støttede erhvervsfremmetilbud. Tabel 8.1 viser andelen af virksomheder, der har benyttet forskellige typer af erhvervsfremmetilbud. Tabellen viser, om virksomhederne i Odsherred Kommune udnytter mulighederne i erhvervsfremmesystemet i samme omfang som i regionen og på landsplan.

Tabel 8.1 Antal og andel brugere af regional og national erhvervsfremme (2015-17)

	Antal brugere i Odsherred	Brugere i pct. af virksomhedsbestanden		
		Odsherred Kommune	Region Sjælland	Hele landet
Vækstkortlægning i Væksthuset	22	1,3%	1,7%	1,8%
Eksportrådet	5	0,3%	0,6%	1,2%
Nationale innovationsfremmeordninger	1	0,1%	0,3%	0,6%
Strukturfondsprogrammer	27	1,6%	1,8%	1,5%
Mindst en af ovenstående	44	2,6%	3,4%	4,1%

Kilde: Brugen af regional og national erhvervsfremme er baseret på brugeroplysninger fra Væksthusstatistikken, InnovationDanmark databasen, statistik over deltagelse i strukturfondsprojekter og Eksportrådets kundedatabase for perioden 2015-17.

Note: Nationale innovationsfremmeordninger omfatter Grand Solutions, Industrial Researcher og InnoBooster. Kommunens virksomheder omfatter private virksomheder med en årlig omsætning, der svarer til mindst et årsværk. Det skal understreges, at langt fra alle virksomheder er i målgruppen for de pågældende aktiviteter. Men tabellen giver et billede af, hvor meget erhvervslivet i kommunen samlet gør brug af aktiviteterne sammenlignet med resten af landet. Bemærk at Vækstfonden er ikke omfattet af tabellen.

I perioden 2015-17 brugte 44 af Odsherreds virksomheder mindst ét erhvervsfremmetilbud. Det svarer til, at 2,6 pct. af de private virksomheder benyttede mindst ét tilbud i løbet af den treårige periode. Andelen af brugere er i Odsherred Kommune lavere end i Region Sjælland og på landsplan.

Andelen af brugere, der har benyttet strukturfondsprogrammer, er på niveau med hele landet. En relativ mindre andel af virksomhederne i Odsherred Kommune har benyttet øvrige erhvervsfremmetilbud i Væksthuset, Eksportrådet og nationale innovationsordninger, som omfatter Innovations Fondens programmer (Grand Solutions, Industrial Researcher og InnoBooster). Andelen der har benyttet disse erhvervsfremmeordninger, er under niveauet for både Region Sjælland og gennemsnittet for hele Danmark.

9 HVEM TRÆKKER VÆKSTEN?

Det samlede antal fuldtidsjobs i Odsherred Kommune er faldet med 273 årsværk fra 2012-17. Tilbagegangen skyldes primært virksomhederne inden for lokalt orienterede erhverv og de små virksomheder med 2-9 fuldtidsansatte.

Iværksættere og yngre virksomheder etableret i perioden 2010-15 tegner sig i 2017 for 420 fuldtidsårsværk, svarende til 7 pct. af den samlede beskæftigelse i den private sektor.

Vækstlaget i Odsherred består af 17 virksomheder med enten moderat eller høj vækst i 2016. Vækstlaget stod i perioden 2013-16 for 43 pct. af jobskabelsen inden for internationalt konkurrerende erhverv.

Yngre virksomheder etableret mellem 2010-15

tegner sig for **420** fuldtidsårsværk.

Syv højvækstvirksomheder tegner sig for 21%
af jobvæksten inden for internationalt konkurrerende erhverv.

I dette kapitel ses der nærmere på, hvem der trækker væksten i Odsherred Kommune. Kapitlet giver dybere indsigt i de virksomheder og brancher, som skaber mange nye arbejdspladser. Analyserne skal skabe dybere forståelse af kommunens samlede erhvervspræstationer og dermed sikre et godt grundlag for prioriteringerne i den lokale erhvervs politik.

Tabel 9.1 viser udviklingen i antal fuldtidsjobs for forskellige virksomhedsstørrelser for årene 2012, 2015 samt 2017. Desuden viser tabellen den absolutte vækst i antal fuldtidsjobs for perioden 2012-17.

Tabel 9.1 Antal fuldtidsjobs, fordelt på virksomhedsstørrelser

	2012	2015	2017	Vækst i antal fuldtidsjobs 2012-17
0,5-1 årsværk	989	990	1.007	18
2-9 årsværk	2.386	2.254	2.160	-226
Over 10 årsværk	2.856	2.634	2.751	-105
Uden fysisk arbejdssted	154	227	194	40
I alt	6.385	6.105	6.112	-273

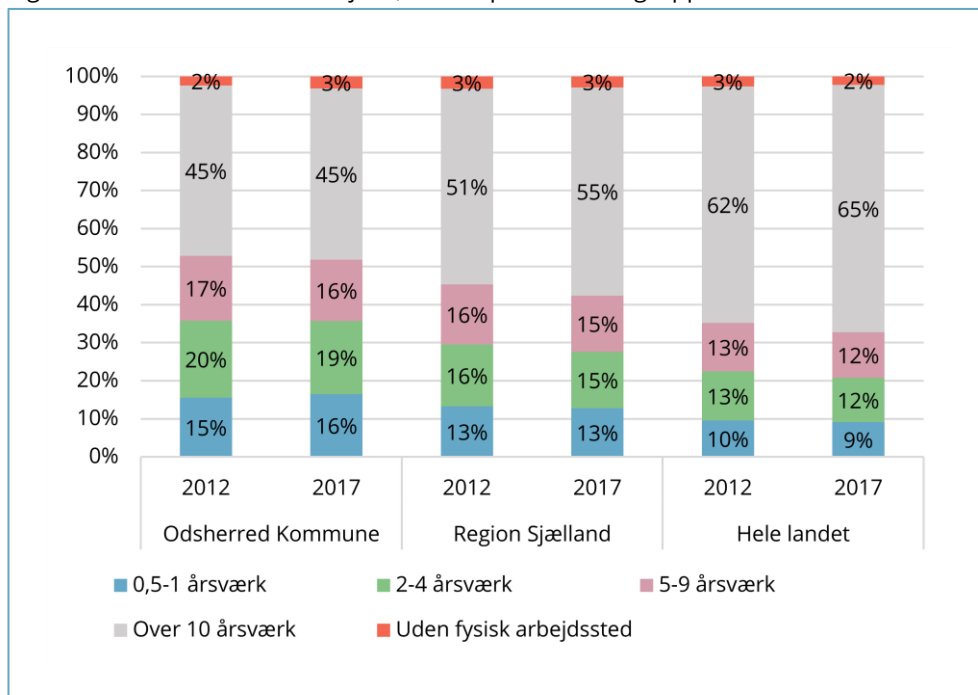
Kilde: Danmarks Statistik (særkørsel). Note: Kategorierne 10-20 årsværk, 20-49 årsværk samt over 50 årsværk er slået sammen af diskretionshensyn.

Det samlede antal fuldtidsjobs i Odsherred Kommune er faldet med 273 årsværk fra 2012-17. Lidt over en tredjedel af alle fuldtidsårsværk i Odsherred er beskæftiget i mindre virksomheder med 2-9 fuldtidsansatte personer. Det er imidlertid også denne virksomhedsgruppe, som har haft den største absolutte tilbagegang i antallet af fuldtidsjobs i perioden 2012-17. Antallet af fuldtidsjobs faldt ligeledes i de større virksomheder med over 10 fuldtidsansatte. I 2012 beskæftigede de 2.856 årsværk, mens dette tal faldt til 2.751 årsværk i 2017.

Kun virksomhederne med 0,5-1 årsværk og beskæftigede uden fysisk arbejdssted oplevede en positiv vækst i antal fuldtidsjobs i perioden 2012-17 i Odsherred Kommune.

Figur 9.1 viser vækst i andel fuldtidsjobs, fordelt på størrelsesgrupper for hhv. Odsherred Kommune, regionen og hele landet.

Figur 9.1 Vækst i andel fuldtidsjobs, fordelt på størrelsesgrupper

Kilde: Danmarks Statistik (særkørsel). Note: Kategorierne 10-20 årsværk, 20-49 årsværk samt over 50 årsværk er slået sammen af diskretionshensyn.

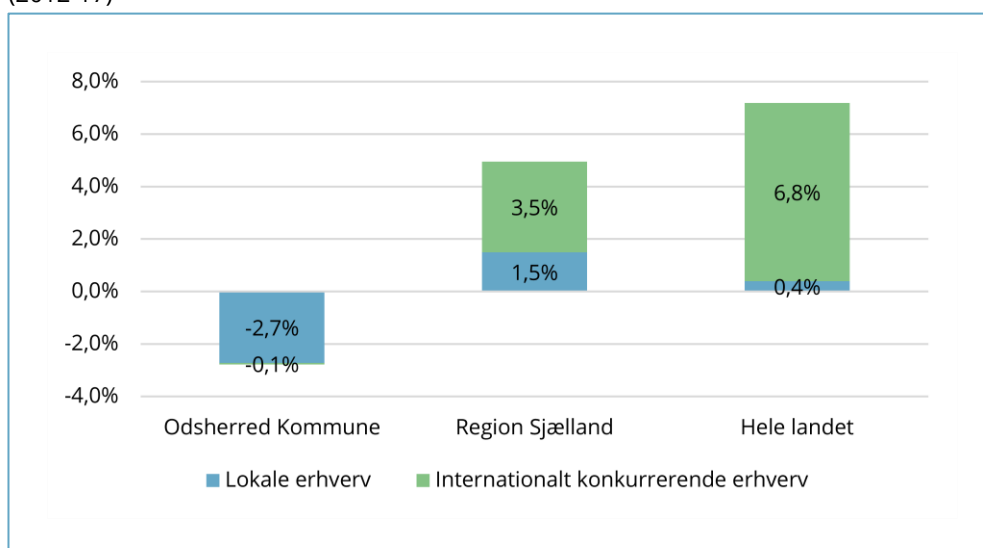
Der har generelt været en negativ vækst i antallet af årsværk beskæftiget i virksomheder med under 10 fuldtidsansatte. I 2017 var 52 pct. af alle fuldtidsjobs beskæftiget i mindre virksomheder med under 10 fuldtidsansatte personer mod 51 pct. i 2012. I 2017 var den største andel (19 pct.) beskæftiget i virksomheder med 2-4 fuldtidsansatte personer. Modsat resten af landet tegner mikrovirksomhederne med 0,5-1 fuldtidsårsværk sig for en stigende andel af beskæftigelsen i Odsherred.

I Odsherred er væksten i fuldtidsjobs blandt virksomheder med over 10 fuldtidsansatte stagneret i perioden 2012-17. Denne udvikling gør sig ikke gældende for Region Sjælland og hele landet, hvor virksomhederne med over 10 fuldtidsansatte står for det største bidrag til væksten i antallet af fuldtidsbeskæftigede personer.

Figur 9.2 viser vækst i fuldtidsjobs for perioden 2012-17, fordelt på lokalt og internationalt konkurrerende erhverv. Væksten i fuldtidsjobs i Odsherred Kommune er sammenholdt med Region Sjælland og hele landet.

Internationalt konkurrerende erhverv består af brancher med stor direkte eller indirekte eksport samt af virksomheder inden for lokalt orienterede erhverv, som har erfaring med eksport.⁵

Figur 9.2 Vækst i fuldtidsjobs fordelt på lokale og internationalt konkurrerende erhverv (2012-17)

Kilde: Danmarks Statistik (særkørsel).

Der har været en negativ vækst i antallet af fuldtidsjobs i Odsherred Kommune sammenlignet med Region Sjælland og hele landet. Fra 2012-17 faldt antallet af fuldtidsjobs med 3 pct. i Odsherred Kommune. Den negative vækst i Odsherred er primært drevet af virksomhederne inden for lokalt konkurrerende erhverv, som fx detailhandel, og i mindre grad af virksomheder inden for internationalt konkurrerende erhverv, som fx fremstillingsvirksomhed.

På landsplan er væksten i antallet af fuldtidsbeskæftigede personer primært drevet af virksomheder tilhørende internationalt konkurrerende erhverv. Fra 2012-17 steg antallet af fuldtidsjobs i internationalt konkurrerende erhverv med 6,8 pct., mens antallet af fuldtidsjobs i lokale erhverv steg med 0,4 pct.

⁵ Se metodekapitel i IRIS Group (2015) "Det Midtjyske Vækstlag", for en uddybning af afgrænsningen af internationalt orienterede erhverv.

Tabel 9.2 viser de største virksomheder i Odsherred Kommune, deres branchetilhørsforhold, antal ansatte samt antal fuldtidsjobs. Grundet diskretionshensyn fra Danmarks Statistik er antal fuldtidsjobs og antal ansatte angivet som intervaller. Kolonnen med cirkatal for antal ansatte er oplyst af Odsherred Kommune.

Den ubestridte virksomhed i Odsherred er industrivirksomheden NKT A/S, som beskæftiger 200-499 ansatte, svarende til 200-499 fuldtidsårsværk.

De to næststørste virksomheder (H. Lundbeck A/S og DPA Microphones A/S) beskæftiger samlet mellem 200 og 498 fuldtidsårsværk. Det svarer til, at de tre største virksomheder i Odsherred Kommune tilsammen beskæftiger 6-15 pct. af alle fuldtidsansatte personer i kommunen.

Tabel 9.2 De største virksomheder (2017)

Virksomhed	Branche	Antal årsværk	Antal ansatte	Ansatte ca.
NKT (Denmark) A/S	Industri	200-499	200-499	325
H Lundbeck A/S	Industri	100-199	100-199	180
DPA Microphones A/S	Industri	100-199	100-199	120
Poul Johansen Maskiner A/S	Industri	50-99	50-99	100
Flux A/S	Engroshandel	50-99	50-99	55
Superbrugsen, Asnæs	Detailhandel	50-99	100-199	150
Superbrugsen, Nykøbing Sj.	Detailhandel	20-49	50-99	75
Superbrugsen, Højby	Detailhandel	20-49	50-99	56
Dragsholm Slot P/S	Hoteller og restauration	20-49	50-99	35
Jord. Beton Og Anlæg A/S	Bygge & anlæg	20-49	20-49	100
Entreprenør Søren Kristiansen A/S	Bygge & anlæg	20-49	20-49	30
Storøhage Kartoffler A/S	Landbrug	20-49	20-49	25-30
Yrsas Rengøring A/S	Operationel service	20-49	20-49	50
Wolmer Gruppen ApS	Bygge & anlæg	20-49	20-49	35
Asnæs Maskinsnedkeri ApS	Bygge & anlæg	20-49	20-49	22
Odsherred Staal ApS	Industri	20-49	20-49	25

Curt Andersen A/S	Bygge & anlæg	20-49	20-49	30
Ditlev-Burke Industrial Tools A/S	Industri	20-49	20-49	45
Dan Tools A/S	Industri	20-49	20-49	44
Kaj Larsen A/S	Bygge & anlæg	20-49	20-49	40
Stark Nykøbing S. Trælast	Engroshandel	20-49	20-49	34
Hørve Byggecenter A/S	Engroshandel	20-49	20-49	25
J Orbesen Teknik ApS	Industri	20-49	20-49	25
Ditobus Linjetrafik A/S	Transport og gods-håndtering	20-49	20-49	40
Sommerland Sjælland A/S	Kultur og fritid	20-49	20-49	75
RV Mureentreprise ApS	Bygge & anlæg	10-19	10-19	over 25
VIG BUS ApS	Transport og gods-håndtering	10-19	10-19	35
JJ Entreprenør & Anlæg	Bygge & anlæg	1-4	1-4	25-100

Kilde: Danmarks Statistik (særkørsel).

Tabel 9.3 viser udviklingen i antal fuldtidsjobs skabt af iværksættervirksomheder etableret i hhv. 2010-11, 2012-13 samt 2014-15.

Der blev i alt skabt 808 virksomheder i perioden fra 2010-15, hvoraf 55 pct. fortsat eksisterede i 2017.

Tabel 9.3 Udvikling i antal fuldtidsjobs skabt af iværksættervirksomheder

	Iværksættervirksomheder etableret i 2010-11	Iværksættervirksomheder etableret i 2012-13	Iværksættervirksomheder etableret i 2014-15
2011	77		
2013	154	198	
2015	109	165	61
2017	114	213	93

Kilde: Danmarks Statistik (særkørsel).

I 2010-11 blev der etableret 251 virksomheder. I 2011 havde de virksomheder skabt 77 fuldtidsårsværk. Overordnet har antallet af fuldtidsjobs for de iværksættervirksomheder, der blev etableret i 2010-11, oplevet en tilbagegang i perioden 2013-17.

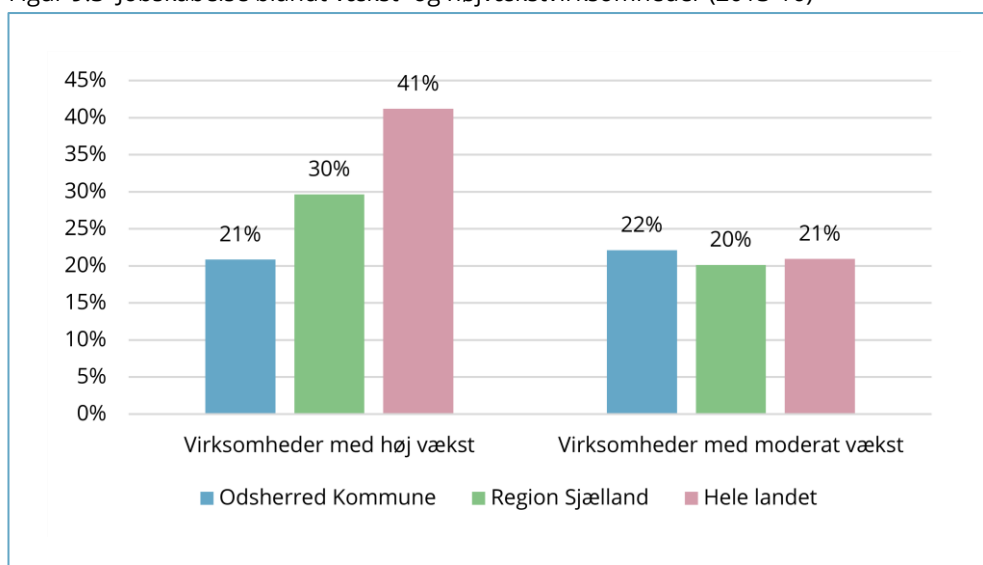
I 2012-13 blev der etableret 269 virksomheder, hvoraf 54 pct. – eller 147 virksomheder – fortsat eksisterede i 2017. Antallet af fuldtidsårsværk skabt af iværksættervirksomheder, der blev etableret i 2012-13, har været stigende, og i 2017 beskæftigede de, hvad der svarer til 213 fuldtidsansatte. Således beskæftigede de overlevede virksomheder etableret i 2012-13 i gennemsnit 1,5 fuldtidsansatte i 2017.

Samlet bidrager iværksættere og yngre virksomheder etableret i perioden 2010-15 med 420 fuldtidsårsværk i 2017. Det svarer til, at de nye virksomheder tegner sig for 7 pct. af fuldtidsbeskæftigelsen i kommunen.

Figur 9.3 undersøger vækst- og højvækstvirksomhedernes betydning for den lokale jobskabelse i Odsherred Kommune. Figuren viser andelen af fuldtidsjobs i 2016, som er blevet skabt af vækstvirksomheder inden for internationalt konkurrerende erhverv i løbet af de seneste tre år (2013-16).⁶

Der skelnes mellem virksomheder med høj vækst og virksomheder med moderat vækst. Den lokale jobskabelse i Odsherred Kommune sammenlignes med jobskabelsen i regionen og hele landet.

Figur 9.3 Jobskabelse blandt vækst- og højvækstvirksomheder (2013-16)

Kilde: Danmarks Statistik (særkørsel).

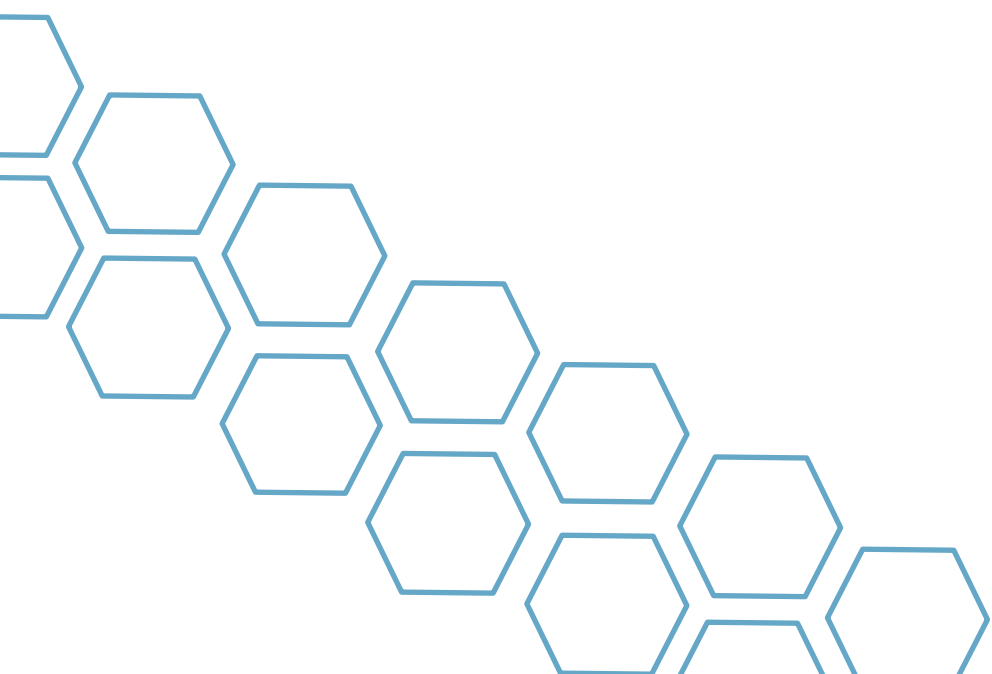
Note: Vækstvirksomheder defineres som virksomheder der har haft en absolut vækst på 3 mio. kr. eller derover de seneste 3 år. Vækstvirksomheder kategoriseres som højvækstvirksomhed hvis den har (1) 5-9 årsværk i analyseåret og en årlig vækst på 30 pct. eller derover de seneste 3 år, eller (2) over 10 årsværk i analyseåret og en årlig vækst på 20 pct. eller derover de seneste 3 år. For vækstvirksomheder med moderat vækst kræves det for et tilsvarende antal årsværk at virksomheden har haft en årlig vækst på hhv. 10-30 pct. og 10-20 pct. de seneste 3 år.

⁶ For Odsherred Kommune er jobskabelsen blandt virksomheder med hhv. høj og moderat vækst i 2017 diskretioneret hos Danmarks Statistik. Derfor analyseres den lokale jobskabelse i Odsherred Kommune med udgangspunkt i tal fra 2016.

I 2016 var der syv virksomheder inden for internationalt konkurrerende erhverv med høj vækst i Odsherred Kommune. I løbet af de foregående tre år (2013-16) skabte virksomhederne med høj vækst, hvad der svarer til 65 fuldtidsårsværk. Det svarer til, at de syv højvækstvirksomheder tegner sig for 21 pct. af den samlede jobvækst inden for internationalt konkurrerende erhverv i Odsherred Kommune.

10 virksomheder havde moderat vækst i Odsherred Kommune i 2016. I perioden 2013-16 tegnede de virksomheder sig for 22 pct. af den samlede jobskabelse inden for internationalt konkurrerende erhverv. Vækstvirksomhederne bidrag til jobvæksten er lidt over gennemsnittet for regionen og hele landet.

I 2017 var der en virksomhed med høj vækst, og ti virksomheder med moderat vækst i Odsherred Kommune. Grundet diskretionshensyn hos Danmarks Statistik er det ikke muligt at opgøre virksomhedernes jobskabelse i perioden 2014-17 for Odsherred Kommune.

Bilag

Erhvervsspecialisering og udvikling i beskæftigelsen (2010-17)

Branche	Specialiserings- grad 2017	Ændring i spe- cialiserings- grad 2010-17	Antal årsværk 2017
Elektronikindustri	5,64	0,22	506
Undervisning	2,22	-0,32	306
Private velfærdsinstitutioner	2,17	-0,70	275
Landbrug, skovbrug og fiskeri	1,71	-0,07	384
Bygge & anlæg	1,69	0,17	966
Sundhedsvæsen	1,45	0,27	209
Detailhandel	1,41	0,07	970
Kultur og fritid	1,24	-0,02	120
Operationel service	1,14	0,16	484
Hoteller og restauranter	1,13	0,05	299
Ejendomshandel og udlejning	1,10	0,22	175
Farma og kemisk industri, mv.	0,94	-0,33	213
Råstof, energi og forsyning mv.	0,83	-0,06	50
Møbel og anden industri mv.	0,73	0,23	77
Andre serviceydelser mv.	0,64	-0,04	111
Reklame og øvrig erhvervsservice	0,63	0,10	70
Metalindustri	0,61	-0,61	84
Transport	0,57	-0,06	191
Levnedsmiddelindustri	0,45	-0,22	76
Rådgivning, forskning og udvikling	0,41	-0,04	162
Engroshandel	0,40	0,07	222
Forlag, tv og radio	0,27	-0,08	23
Finansiering og forsikring	0,20	-0,08	55
Tekstil, træ og papirindustri mv.	0,14	0,01	12
Tele, IT og information	0,13	-0,01	33
Maskin- og transportmiddelindustri	0,12	0,03	27
Uoplyst aktivitet	0,00	0,00	0

IRIS GROUP

JORCKS PASSAGE 1B, 4. SAL | DK-1162 KØBENHAVN K
IRISGROUP@IRISGROUP.DK | WWW.IRISGROUP.DK